VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash. VAPAUS, 100 Elm St. W., Sudbury, Ont. Postage paid at Sudbury.

No. 21. — Vol. LII vuosikerta — Sudbury, Ont. — Tiistai, helmik. 20 p. — Tuesday, Feb 20, 1968

Canadassa kehittyi hallituskriisi

Hallituksen laki tuloverojen korottamiseksi äänestettiin kumoon äänin 84—82 — epäluottamuslause hallitukselle

Ottawa. — Canadassa kehittyi maanantai-iltana maan historian omalaatuinen hallituskriisi kun raha-asiainministeri Mitchell Sharpin 5 prosenttinen tuloverojen korotuslaki äänestettiin yllättäen nurin kolmannessa lukemisessa.

Tiedonanto sitä, että mainittu lakiehdotus äänestettiin kolmannen lukemisen yhteydessä kumoon äänin 84—82 aiheutti hämmästystä ja hämminkiä niin oppositiopuolueitten kuin hallituspuolueenkin riveissä. Kukaan ei ilmeisesti odottanut tällaista välikohtausta. Hämmästyksestä selvittyään oppositiopuolueitten edustajat järjestivät tavanmukaisen innostuspuuskan hallituksen kuoleman kunniaksi, mutta ilmeistä oli että esimerkiksi konservatiivipuolueen johtaja Robert Stanfield suhtautui asiaan melkoisin varauksin, vaikka hän lopulta julistikin, että "hallituksen tulee erota".

Hallituksen lakiehdotuksen kumoon äänestäminen tarkoittaa asiallisesti puhuen epäluottamuslauseen antamista hallitukselle — ja normaalioloissa epäluottamuslause johtaa joko uuden hallituksen muodostamiseen opposition toimesta tai useimmiten uusien vaalien pitoon.

Poliittiset tarkkailijat ovat kuitenkin kiinnittäneet huomiota siihen, ettei nyt vallitse täysin "normaalinen tilanne".

Mikään poliittinen puolue ei ole tosissaan valmistunut uusien vaalien järjestämiseen. Ja kaikkein valmistumattomin vaaleihin on liberaalipuolue, jonka edessä on huhtikuussa tapahtuva kansallisen johtajan vaihdos.

Jos parlamentti hajoitettaisiin nyt, kuten normaalitilanteessa menetellään, liberaalipuolueen suunnitelmat johtajakokouksen pitämiseksi huhtikuussa menisivät karille — ja sitäkään ei sopisi tehdä.

Perustuslain erikoistuntijain toimesta on todettu, että NDP:n johtaja T. C. Douglas oli oikeassa sanoessaan, jotta liittohallituksella on nyt kolme mahdollisuutta:

Pääministeri Pearson voi esittää hallituksensa eroanomuksen ja järjestää uudet vaalit; pääministeri Pearson voi antaa uuden hallituksen muodostamistehtävän jollekin toiselle, ehkä oman puolueensa johtohenkilölle; hallitus voi esittää virallisen luottamuslausekysymyksen alahuoneen hyväksyttäväksi siinä mielessä, että voitaisiin jatkaa nykyisen hallituksen toimintaa selittämällä, ettei maanantainen äänestys antanutkaan todellista epäluottamusta hallitukselle.

Kuten sanottu, hallituksen eroaminen ja uusien vaalien järjestäminen olisi hyvin epäkiitollinen tehtävä liberaaleille, jotka ovat kiinnittäneet kaiken huomionsa huhtikuussa pidettävään johtajakokoukseen.

Hallitustehtävän antaminen jollekin toiselle johtavalle liberaalille voitaisiin tulkita siten, että pääministeri Pearson nimitti oman "perintöprinssin" seuraajakseen.

Jos alahuoneelle esitetään muodollinen luottamuslause-ehdotus ja hallitus sen saa ajetuksi läpi, silloin jää oppositiolle tilaisuus loputtomaan "muistuttelemiseen" siitä, että hallitus jatkaa toimintaansa yhdestä epäluottamuslauseesta huolimatta.

Hallitukselle lisuallista tilannetta pahentaa vielä se, että pääministeri Pearson on ulkomailla — Jamaicassa. Hänen kerrotaan kuitenkin tulevan takaisin kotiin tänään, kello yhden tienoissa päivällä.

Poliittiset tarkkailijat ovat kiinnittäneet huomiota siihen, että maanantainen äänestystappio, mikä johtui ennenkaikkea huonosta "omien joukkojen kokoamisesta", ei ainakaan paranna rahaministeri Sharpin ja kauppaministeri Robert Wintersin johtajapaikan tavoitteluasemaa, sillä heidän tehtävänään oli huolehtia ettei moista kommellusta ilmennetta hallitukselle syntyisi.

Quebecin intiaanit jäävät pois hallituselimestä

Montreal. — Quebecin 25,000 intiaania edustavat henkilöt tiedoittivat viikon lopulla, että he ovat muodostaneet "täysin autonomisen järjestön" etujaan valvomaan, ja että he eivät tule enää osallistumaan liittohallituksen intiaaniasioita käsittelevän neuvontakomitean työhön.

Caughanawaga-reservaation intiaanipäällikkö Andrew Delisle sanoi sanomalehtien haastattelutilaisuudessa, että tarkoitus on saada täten intiaaneille suurempi "autonomia" ja heidän alkuperäiset oikeutensa tunnustetuiksi.

Medicare tulee voimaan kaikkialla ennustaa ministeri

Ontario. — Liittovaltion terveysasiain ministeri MacEachen esitti viikon lopulla arvion, että kaikki maakunnat liittyvät vuoteen 1970 mennessä kansallisen sairashuoltolain alaisuuteen.

Hän sanoi, että vuoden kuluttua heinäkuun 1 pstä 1968, jolloin laki astuu voimaan, suunnitelmaan liittyy 3 tai 4 maakuntaa niiden lisäksi, jotka liittyvät siihen alusta alkaen.

Mr. MacEachen sanoi lisäksi, että hän "ei hämmästyisi jos Nova Scotia liittyy myös alusta alkaen kansalliseen sairaushuoltolain alaisuuteen. Saskatchewanin ja British Columbian maakuntien hallitukset ovat jo ilmoittaneet, että ne liittyvät siihen heti.

"Vuoteen 1970 mennessä tulevat kaikki maakunnat mukaan" hän arveli [illegible] ole ketään painostaa siihen."

Lentokoneiden menetys lisääntymässä, Pentagon

USA myöntää menettäneensä taistelussa yli 1,500 konetta — ja lisää onnettomuuksissa

Washington. — Yhdysvallat on menettänyt Pohjois-Vietnamissa 800 lentokonetta ja menetysten määrä on lisääntymässä, sanoi Pentagonin johtava tiedemies, tri John Foster Jr viime viikolla senaatin aselepokomitean kokouksessa. Hänen selostuksensa senaatti verhosi julkaistiin viikon lopulla.

Tri Foster sanoi Pohjois-Vietnamin ilmapuolustuksen aiheuttavan suuren (formidable) "vaaran" ja selitti: "Huomioonottaen Neuvostoliiton lausunnon, että se aikoo varata Pohjois-Vietnamille lisää sota-aseita, meidän täytyy olla valmiina kohtaamaan lisävaaroja."

Sen lisäksi että on menetetty Pohjois-Vietnamissa 800 lentokonetta, Yhdysvallat on menettänyt "vihollisen toimenpiteiden johdosta" Etelä-Vietnamissa 227 taistelukonetta 505 helikopteria, selitti tri Foster, nostaen se yhteenlaskien Yhdysvaltain lentovoimien "taistelumenetykset" Pentagonin omien tietojen mukaan 1,532 koneeseen.

Lisäksi Pentagon myöntää menetetyn vielä 1,700 lentokonetta. Osa näistä on tuhottunut tapaturmissa, osa vedetty pois palveluksesta ja osa ammuttu alas Laosissa. Näistä menetyksistä oli 889 siipikoneita ja 813 helikoptereita.

Tri Foster, joka on puolustusministeriön tutkimus- ja insinöörilaitoksen johtaja, sanoi senaattoreille, että Hanoin ilmapuolustuksen tehokkuuden vuoksi entistä suurempien lentokonemenetysten mahdollisuuteen tulee varautua.

Pentagon arvioi, että Pohjois-Vietnamilla on nyt yli 7,000 ilmatorjunta-asetta ja sen lisäksi 28 SAM ohjuspatteljoonaa, missä kussakin on 6 ohjuslaukaisuasemaa.

Pentagon piireistä on esitetty huolestuneita mielipiteitä Moskovan lausunnosta, että Neuvostoliitto antaa Pohjois-Vietnamille entistä enemmän apua, mikä saattaa tarkoittaa sitä, että Pohjois-Vietnam voi saada maasta ilmaan ammuttavia SA-3 ohjuksia. Ne ovat tehokkaampia kuin Pohjois-Vietnamissa nyt olevat SA-2 ohjukset.

RUSK—FULBRIGHTIN KONFRONTAATIO

Rusk leimaa poltinraudalla Fulbrightin siitä kun viimeksimainittu tiedustelee atomiaseista

Washington. — Ulkoministeri D. Rusk sanoi viikon lopulla, että senaatin ulkoasiainvaliokunnan puheenjohtaja J. W. Fulbright "teki huonon palvelun" Yhdysvalloille vetämällä keskusteltavaksi kysymyksen ydinaseiden käyttömahdollisuudesta Vietnamissa.

Torjuen tämän sotakiihkoisen hyökkäyksen, senaattori Fulbright sanoi pitävänsä "suuresti huonona palveluna maallemme, todellisena onnettomuutena sitä, jos meidän johtajamme saattavat Vietnamissa sotilaamme sellaiseen vaaratilanteeseen, että on turvauduttava ydinaseisiin heidän pelastamisekseen."

Tämä kirpeä sanakiista kehittyi siitä, kun ulkoministeriö julkaisi ulkoasiainvaliokunnan sitä tietämättä, senaattori Fulbrightin edellisenä sunnuntaina mr. Ruskille lähettämän kirjeen.

Senaattori Fulbrightin kirjeessä sanotaan, että ulkoasiainvaliokunta on nimeämättömistä lähteistä saanut tietää, jotta professori Richard L. Garvin, Columbia yliopistosta ja eräitä muita fyysikkoja, joilla on aikaisemmin ollut yhteyksiä ydinaseiden kehittämiseen, on lähetetty kiireellistä tehtävää suorittamaan Vietnamiin.

Tämän johdosta komitean jäsenet kysyvät mr. Ruskilta, että onko "taktisia ydinaseita levitetty tai sijoitetaanko niitä Etelä-Vietnamiin."

Vastauksena tähän mr. Rusk sanoo, että tri Garvin on lähetetty puolustusministeriön neuvonantajan ominaisuudessa Vietnamiin "keskustelemaan teknillisistä ei-ydinase-kysymyksistä".

Mr. Rusk ei kuitenkaan antanut välitöntä vastausta kysymykseen onko ydinaseita sijoiteltu Vietnamiin. Sen sijaan hän lainasi Valkoisen talon lehtiasiain sihteerin George Christianin lausuntoa vihjaten, että senaattori Fulbright esiintyy vastuuntunnottomasti esittäessään tällaisia kysymyksiä ydinaseista.

Rusk sanoo lopuksi kirjeessään: "Kuten George Christian sanoi eilen vastauksena kysymykseen, onko presidentti saanut pyynnön taktillisten ydinaseiden käyttämiseksi vississä tilanteessa Vietnamissa, "minä luulen teidän kaikkien tietävän, että tämäntapaisten päätösten teko lepää presidentin hartioilla. Presidentti ei ole harkinnut mitään tämänluontoista asiaa. Minä voin lisätä, että edesvastuuton keskustelu ja spekulointi antavat huonon palvelun maallemme enkä minä aio sanoa mitään muuta tästä asiasta."

Senaatin ulkoasiain valiokunnan ja mr. Ruskin väliset suhteet ovat siksi jännittyneet että normaalinen yhteydenpito niiden välillä käy päivä päivältä hankalammaksi, selitetään tietoisista piireistä.

VIIME TIEDOT

Saigon. — Ainoastaan maavoimien hyökkäys Pohjois-Vietnamiin — tietenkin Yhdysvaltain toimesta — voi korjata sen sotilaallisen etuisuuden, minkä Vietkong partisaanit ovat viimeaikaisten suuroperatioittensa avulla saavuttaneet, tiedoitti Saigonin hallituksen ulkoministeri Tran Van Do maanantaina.

Washington. — Yhdysvaltain puolustusministeri Robert McNamara sanoi maanantaina, että Neuvostoliitolla voi olla 1969 puolivälissä yhtä monta maalta laukaistavaa ydinaseohjusta kuin on Yhdysvalloillakin.

Tallahaassee. — Yli toinen puoli Floridan kansakoululaisista pääsi tänään ylimääräiselle lomalle kun noin toinen puoli heidän opettajistaan erosi toimestaan. Osavaltiossa on kaikkiaan 60,844 kansakouluopettajaa, jotka ovat tyytymättömiä työoloihinsa ja aloittivat nyt joukkomittaisen toimesta eroamiskampanjan, mitä sanotaan Yhdysvaltain ensimmäiseksi koko yhden osavaltion laajuiseksi opettajalakoksi.

Victoria, B.C. — British Columbian pääministeri W. A. C. Bennett sanoi maanantaina, että mainitun maakunnan toimenhaltijain tulee suostua siihen, että heidän työpaikkakiistakysymyksensä käsitellään työsuhde-tuomioistuimissa.

Miami Beach. — Rajumyrsky riehui maanantaina North Miami Beachin liikekeskuksessa aiheuttaen suuria omaisuusvahinkoja ja loukaten ainakin 12 ihmistä.

Quebec City. — Quebecin lainlaatijakunnan kolmas istunto kokoontuu tänään tiistaina, kello 12 iltapäivällä. Ennakkotietojen mukaan kokoukselle esitetään paljon asioita käsiteltäväksi. Myös arvellaan että Union Nationalen hallitus omaksuu tämän istunnon aikana entistä konservatiivisemman asenteen.

Kaksi ihmistä kuoli lumimyrskyssä

Toronto. — Kaksi ihmistä kuoli, talviurheiluharrastukset menivät mynkään, ja postinkuljetus viivästyi lumimyrskyn ja kovan pakkasen johdosta, mikä piti viikonvaihteen ajan miltei koko maakuntaa hyisessä otteessaan.

Sault Ste. Marie. — Lake Huron ja Georgian Bay alueella oli kova lumimyrsky. Muilla alueilla oli tuulista ja tavallista kylmempää. Sudburyssa satoi perjantai-iltana pari tuumaa lunta, mutta lauantaina oli kiljuva pakkanen ja todella tuulinen sää.

Sault Ste. Mariessa alkoi lumipyry perjantaina ja jatkui lauantaina, jättäen maahan 8 tuuman vahvuudelta lunta. Sikäläinen postitoimisto lopetti iltapäiväisen postin kotiin kuljetuksen kun postinkantajat valittivat korviensa paleltumista.

Blind Riverillä puolivälin paikkeilla Sudburyn ja Soon välissä satoi vahvalti lunta. Soon lentoliikenne keskeytettiin myrskyn vuoksi.

(Jatkuu sivulla 4)

P-Vietnam on entistä valmiimpi rauhanneuvotteluihin -- U Thant

Pres. Johnson sanoo olevansa valmiina lähettämään lisää sotaväkeä Vietnamiin — kovia taisteluja menossa

UNITED NATIONS — Täkäläisistä diplomaattipiireistä sunnuntaina saatuen tietojen mukaan Pohjois-Vietnam on sanonut pääsihteeri U Thantille, että Hanoi on valmiina liittämään kysymyksen sotatoimien de-eskaloinnista (vähentämisestä) työjärjestykseen heti kun rauhankonferenssi kokoontuu.

Yleisenä käsityksenä on, että U Thant keskustelee tästä ja Vietnamin rauhanneuvotteluja yleensä koskevista asioista Washingtonissä keskiviikkona, jolloin hän tapaa USAn presidentti Lyndon Johnsonin.

Pääsihteeri U Thant sanoi lauantaina olevansa "vakuuttuneempi kuin milloinkaan ennen" siitä, että Pohjois-Vietnam ryhtyy rauhanneuvotteluihin kahden tai kolmen viikon kuluttua sen jälkeen kuin Yhdysvallat lopettaa sen alueiden pommituksen.

Washinston — Yhdysvaltain presidentti Lyndon Johnson sulki asiallisesti puhuen perjantaina puheet rauhanneuvottelujen aloittamisesta.

Ilmaisten selvästi oman kielteisen asenteensa rauhanneuvotteluihin, presidentti Johnson sanoi: "En usko Hanoin olevan nyt yhtään sen lähempänä rauhanneuvotteluja, mitä se oli vuosi, kaksi tai kolme vuotta sitten. En usko sen olleen valmiina rauhanneuvotteluihin minään sinä aikana."

Ulkoministeri Rusk antoi samantapaisen kielteisen lausunnon rauhantunnusteluista torstaina.

Puhuen sanomalehtien kirjeenvaihtajille lentokoneiden tukilaiva Constellationin kannella, presidentti Johnson sanoi viikon vaihteessa että Vietnamiin vietävien yhdysvaltalaisten sotavoimien miesvoimamäärä voidaan tarvittaessa kohottaa nyt voimassaolevasta 525,000 miehen rajasta ylöspäin.

Moskova — Neuvostoliiton kommunistisen puolueen pääsihteeri Leonid Brezhnev syytti viikon vaihteessa Yhdysvaltoja "maantierosvouksesta" ja kehoitti presidentti Johnsonia lopettamaan Pohjois-Vietnamin pommituksen.

Mr. Brezhnev kehoitti Yhdysvaltoja kuulemaan "järjen ääntä" ja "realisesti" harkitsemaan Pohjois-Vietnamin neuvotteluehdotuksia.

Saigon — Etelä-Vietnamin kansallisen vapautusrintaman asevoimat suorittivat taas sunnuntaina laajalla alueella voimakkaita sotilasoperatioita yhdysvaltalaisia maahantungettelijoita ja heidän liittolaisiaan vastaan.

Sunnuntaiaamuna aloitettiin vietnamilaisten toimesta pommitus eräitä yhdysvaltalaisia tukiasemia vastaan Saigonin lentokentällä. Samaan aikaan tiedoitettiin, että amerikkalaisia sotilaita vietiin mahdollisimman nopeasti 90 mailin päässä Saigonista itään olevaan maakunnalliseen pääkaupunkiin, Phan Thietiin, missä vietnamilaiset valtasivat sairaalan ja vankilan — vapauttaen n. 500 vankia.

Vietnamissa olevien amerikkalaisjoukkojen komentajan, kenraali Westmorelandin operatio-päällikkö, everstiluutnantti Malcon Sussel huomioi, että vaikka vietnamilaiset avasivat tykki- ja kranaattitulen monessa kaupungissa, tätä tulitusta ei kuitenkaan seurannut maajoukkojen operatiot.

Tulituksen kohteeksi joutui nyt amerikkalaispiirien tiedonantojen mukaan puolitusinaa lentotukiasemaa, ollen niiden joukossa sellaiset suuret lentotukiasemat kuin Tan Son Nhut Saigonissa ja noin 18 mailin päässä Saigonista pohjoiseen oleva Bien Hoa.

Ainakin 6 yhdysvaltalaista lentokonetta, mukaanlukien 4 F-4C Phanton taisteluhävittäjää, tuli tuhotuksi ja lentokoneiden menetyksen arvo oli arviolta $14 miljoonaa.

Huen kaupungin taistelu riehui yhdeksättätoistapäivää amerikkalaisten uhatessa tuhota koko historiallisen kaupungin, ellei sitä muuten saada "avustetuksi".

Etelä-Vietnamin luoteisosassa oleva suuri yhdysvaltain merijalkaväen tukiasema Khe Sanh oli jatkuvan tykistötulituksen alaisena.

Saigonin lentokentällä osui 3 kranaattia kenraali Westmorelandin päämajan lähettyville. Kenraali oli silloin USAn päällystön hermokeskusrakennuksessa, mihin kranaatit eivät osuneet.

Saigonissa vietnamilaiset ampuivat 15 kranaattia kunnallispoliisien päämajaan. Seitsemän poliisia kuoli ja 34 loukkaantui.

Rahtilaiva Explorerin kannella haavoittui sunnuntaina 19 merimiestä kun vietnamilaiset ryhtyivät kranaatinheittimillä tulittamaan laivaa Saigonien joen eräässä satamapaikassa.

Yhdysvaltain päällystön antamien tietojen mukaan 6,736 tonnin kantoinen Explorer ja Aneva West olivat Cat Lai satamassa, 7 mailia Saigonista itään, kun Vietkong partisaanit avasivat tulen niitä vastaan.

Kranaatit osuivat laivaan ja aiheuttivt tulipalon, mutta laivan ammuslasti ei kuitenkaan räjähtänyt, selitettiin amerikkalaispiireistä.

E. C. Drury kuoli lauantaina

Barrie. — Ernest Charles Drury, joka oli Ontarion pääministerinä vuosina 1919—23, kuoli pitkän sairauden jälkeen viime lauantaina Hän oli 90-vuotias.

Hänen isänsä oli aikaisemmin liberaalipuolueen jäsen Ontarion maatalousministerinä, mutta riitaannuttuaan ohjelmakysymyksistä liberaalipuolueen kanssa E. C Drury oli kahdesti itsenäisenä liberaaliehdokkaana. Hän jäi kuitenkin valitsematta.

Vuonna 1919 hän ei ollut itse ehdokkaana, mutta osallistui kuitenkin aktiivisesti vaalitaisteluun United Farmers of Ontario-nimisen edistyksellisen liikkeen puolesta

Lainlaatijakunnassa oli aikaisemmin 76 konservatiivia, 29 liberaalia ja 3 United Farmers jäsentä.

Vaalien perusteella konservatiivien edustus hupeni 25:een ja mr Drury muodosti Ontarion ensimmäisen edistyksellisen, työtätekevien hallituksen, minkä takana oli 43 United Farmersin ja 12 Labor puolueen jäsentä sekä muutamia muita vapaamielisiä yksilöitä. Kun lainlaatijakunnassa oli silloin kaikkiaan 111 jäsentä, niin tämä tarkoitti, että mr. Druryn hallitus oli jatkuvasti epäluottamuslauseen uhan edessä.

Druryn hallituksen aikana tuli kuitenkin voimaan äitienavustuslaki. Työväen tapaturmalakia laajennettiin ja parannettiin.

Puhemieheltä varoitus NDP:n kysymyksistä

Uhkasi hyljätä vastaisuudessa ei-kiireelliset ja tutkimustöitä vaativat kysymykset

Toronto — Lainlaatijakunnan puhemies Fred Cass esitti perjantaina varoituksen, että hän voi vastaisuudessa hyljätä senmalliset suusanalliset kysymykset mitä Stephen Lewis (NDP - Scarborogh) esitti.

Lainlaatijakunnan sääntöjen mukaan jollekin ministerille esitettävä kysymys on lähetettävä kirjeellisessä muodossa puhemiehen kautta. Puhemiehellä on oikeus "toimittaa" kysymystä tai hyljätä se kokonaan.

Mr. Cass sanoi, että vastaisuudessa hän hylkää kysymykset, joilla ei ole hetikohtaista (kiireellistä) merkitystä, ja myös sellaiset kysymykset, joiden vastaaminen vaatii selvästi paljon tutkimustyötä.

Viimeksimainitunlaiset kysymykset liitetään lainlaatijakunnan työjärjestykseen ja asianomainen ministeri voi antaa niihin vastauksen sitten kun se hänelle parhaiten sopii.

Tämä keskustelu sai alkunsa siitä kun eräs lainlaatijakunnan jäsen arvosteli esittämänsä kysymyksen "toimittamisesta".

Eräs NDP:n jäsen oli halunnut kysyä prokuraattori Arthur Wishartilta miksi ei ole määrätty tutkimuksen suorittamista helmikuun alussa Downsvicwn lentokentällä tapahtuneesta lento-onnettomuudesta. "Toimittamisen" jälkeen kysymyksessä tiedusteltiin vain sitä, onko asiasta suoritettu tutkimus.

Eräs liberaali, Murray Gaunt (Huron—Bruce) halusi tietää, millä perusteella Continental Casualty-yhtiö on valittu Ontarion maitolautakunnan toimesta liikkeeksi, jonka kautta ja avulla Ontarion maitofarmarit saavat turvan menetyksiä vastaan.

Maatalousasiain ministeri William Stewart sanoi, että mainitulla Continental Casualty-liikkeellä on ollut vakuutusalan sopimuksia jo ennen Ontarion maitolautakunnan muodostamista, ja että hänen tietonsa mukaan vain yksi farmari on esittänyt valituksia asiasta. Mr. Gaunt sanoi saaneensa joukon valituksia, mutta hän sanoi olevansa valmiina keskustelemaan asiasta yksityisesti maatalousministerin kanssa.

Lounais-Afrikan tuomiot "terrorismia" -- Canada

United Nations. — Canadan suurlähettiläs Ignatieff sanoi perjantai-iltana, että Lounais-Afrikassa äskettäin 33 henkilölle annetut tuomiot edustavat "valitettavaa ihmisoikeuksien kieltämistä."

Mr. Ingnatieff puhui YK:n turvallisuusneuvoston kokouksessa mikä on kutsuttu keskustelemaan siitä kun ko. lounais-afrikkalaiset tuomittiin "terrorismi" syytöksen perusteella. Kaiken kaikkiaan tuomittiin 33 henkilöä vankeuteen aina elinkautiseen asti.

YK on virallisesti ottanut Lounais-Afrikan pois Etelä-Afrikan hallinnan alaisuudesta, mutta Etelä-Afrikka kieltäytyy tunnustamasta YK:n päätöstä asiasta. Etelä-Afrikka sai aikoinaan Kansainliitolta Lounais-Afrikan mandaattialueen hallittavakseen.

Viime tammikuussa YK:n turvallisuusneuvosto kehoitti Etelä-Afrikan hallitusta vapauttamaan nyt vankilaan tuomitut henkilöt.

Puheensa yhteydessä mr. Ingnatieff sanoi tehdyn järjestelyt joiden perusteella Pretoriassa olevan Canadan lähetystön edustajat voivat mennä seuraamaan k.o. oikeuskuulustelua "ja meidän katsantokantamme Lounais-Afrikan asukkaiden kohtelusta on esitetty välittömästi Etelä-Afrikan hallitukselle."

Keskustelu päätöslauselmasta, missä vaaditaan näiden vankien vapauttamista, jatkui maanantaina.

YK:n ihmisoikeuksien komissioni tuomitsi perjantaina yksimielisesti "laittoman ja epäoikeudenmukaisen" lain sekä Etelä-Afrikan apartheid ohjelman.

CIAn RAHOILLA TOIMINUT LAITOS SULJETTU

New Delhi. — Hallitus tiedoitti viikon lopulla, että "Asia Foundation" on määrätty lopettamaan toimintaansa Intiassa sen vuoksi kun mainittu laitos oli vastaanottanut Yhdysvaltain keskusvakoilujärjestön (Central Intelligence Agencyn CIA) rahoja.

Toimintansa lopettamaan määrätty laitos on San Franciscosta käsin toimiva yksityinen "hyväntekeväisyyssäätiö". Tällä San Franciscosta johdettavalla laitoksella on järjestettyä toimintaa 14 maassa Japanista Afghanistaniin asti. Ainoastaan Intiassa on sen toiminta lopetettu siksi kun säätiö on saanut Yhdysvaltain keskusvakoilujärjestön rahoja.

Säätiön Intian osaston johtokunnan jäsenet vahvistivat viime maaliskuussa sanomalehtitiedot, että säätiö on saanut vakoilujärjestöltä avustusrahoja. Samalla kertaa laitoksen johto tähdensi, ettei säätiö ota enää vastaan keskusvakoilujärjestön raha-apua.

Intian vasemmistopuolueet ja muut isänmaalliset piirit ovat kuitenkin käyttäneet tätä paljastusta hyväkseen osoittaen, että CIAn vakoilurahoilla suoritetaan "subversiivista" toimintaa Intian vahingoksi.

Lopulta hallitus kielsi säätiöä järjestämästä — mitään uusia suunnitelmia ennen kuin asia tulee tutkituksi. Säätiö oli siihen aikaan esittänyt Intian hallitukselle kaikkiaan 30 uutta suunnitelmaa, joiden yhteisenä hintalappuna oli $400,000. Mitään näitä suunnitelmia ei hyväksytty. Sen lisäksi, että hallitus kielsi näiden suunnitelmien toteuttamisen, säätiölle annettiin ohjeet lopettaa toimintansa.

VAPAUS
(LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk: $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. 3.00 — USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75 — Suomeen: 1 vk. 11.50, 6 kk. 6.25

Lääkehintojen laskuyritys

Sairaat — Varsinkin pitkän aikaa sairastaneet — canadalaiset tietävät kuinka äärettömän kalliita kaikki lääkkeet nykyään ovat. Tosiasiassa Canadassa on lääkkeiden hinnat ehkä korkeimmat kuin missään muussa maassa. Ja tämä lääkkeiden hintojen korkeus koskee loppukädessä meitä kaikkia, sillä terveimmätkin meistä joudumme silloin tällöin turvautumaan lääkäri- tai lääkeapuun. Tekisi mieli sanoa, ellei se kuulostaisi niin "räikeältä", että pyssyineen heiluva maantie- tai pankkirosvo ei ole yhtään sen pahempi kuin ovat ne lääketehtailijat, jotka voittoilevat kaiken säädyllisyyden rajan yläpuolella ihmisten sairauden ja siitä johtuvan hädän ja puutteen kustannuksella.

Näitä seikkoja mielessä pitäen on luonnollisesti tervehdittävä kaikkia niitä toimenpiteitä, joiden tavoitteena on lääkkeiden hintojen alentaminen.

Tässä yhteydessä kiintyy huomiomme mm. Vapauden etusivulla viikon lopulla julkaistuun uutistietoon hallituksen patenttilain muutosehdotuksesta. Tämä muutosehdotus käsiteltiin alahuoneen istunnossa toisessa lukemisessa — hyväksyttiin periaatteessa — ja on edelleen alahuoneen käsiteltävänä kohta kohdalta. Tämän muutosehdotuksen tarkoituksena on vähentää "patenttiturvaa" niin, että esimerkiksi eurooppalaiset lääkkeet voisivat taloudellisesti paremmin kilpailla täällä valmistettavien lääkkeiden kanssa. Varaamalla ulkomaisille lääkkeille parempi kilpailumahdollisuus, johdetaan tilanne lääkkeiden hintojen alenemiseen, selittävät hallituksen puhemiehet tämän muutosehdotuksen oikeuttamiseksi.

Asiaan vähänkin perehtyneet canadalaiset tervehtivät lämpimästi kaikkia, heikompiakin, toimenpiteitä lääkkeiden hintojen alentamiseksi.

Kysyä tulee kuitenkin, voidaanko patenttilain muuttamisen ja [illegible] perusteella odottaa toivottuja ja tarvittavia tuloksia lääkkeiden hintojen alentamiseksi?

Jos asiaa katsotaan sen kovapaineisen propagandan perusteella mitä lääkeyhtiöt ja niiden poliittiset puhemiehet ovat tässä yhteydessä harjoittaneet, niin selvää on, että patenttilain muuttaminen ei miellytä lääkkeillä ja sairauden kustannuksella voittoilevia. Se siis osoittaa, että liittohallitus ja parlamentti ovat tässä tapauksessa oikeilla jäljillä.

Mutta suureen voittoiluun tottuneet yhtiöt, tässä tapauksessa lääkeyhtiöt, murisevat ja valittavat jo siitäkin, jos niiden säälimätöntä voitonhimoaan hillitään ja rajoitetaan vähänkin. Niinpä olemme taipuvaisia uskomaan, kuten Quebecissa toimiva ammattiyhdistyskeskus CNTU (Confederation of National Trades Unions) liittohallitukselle viime viikolla esittämänsä muistion yhteydessä, asiasta lausui — että patenttilain muuttaminen jättää voittoilijoille liian monta takaporttia auki sen vuoksi kun hinnanalennuskysymyksen monta seikkaa jää riippumaan lääkeyhtiöistä.

* * *

Tässä yhteydessä meillä on viimeksikuluneitten kuukausien ajalta kokemuksia, jotka aiheuttavat "vapaaehtoisuuteen" perustuvan kontrollin epäilyä.

Kun raha-asiainministeri Mitchell Sharp esitti viime kesänä sen budjettinsa, missä meille canadalaisille "luvattiin" enemmän työttömyyttä, korkeimpia veroja ja lisää hintojen kohoamista, meille sanottiin lohdutukseksi, että lääkkeiden hinnat laskevat sen vuoksi kun hallitus poistaa lääkkeiden 12-prosenttisen liittovalto-veron.

Kuten muistetaan, tämä 12-prosenttinen lääkeveron poistaminen astui kesällä annetun lausunnon mukaan voimaan syyskuun 1 päivänä 1967. Kaiken lisäksi meille vakuutettiin silloin, että lääkeyhtiöiden "kunnia-asia" on alentaa vastaavasti lääkkeiden hintoja.

Mutta miten on käynyt?

Laajimmin leviävä canadalainen päivälehti, Toronto Daily Star suoritti asiasta tutkimuksen ja julkaisi kolmisen viikkoa sitten (helmikuun 3 pnä) toimituskirjoituksen, missä todetaan seuraavaa:

"Menkää kulma-rohdoskauppaanne ostamaan lääkärin reseptillä yleisesti myytävää siirappia todetaksenne, että se maksaa nyt 74 senttiä pullolta enemmän kuin 5 kuukautta sitten.

Tämä siitäkin huolimatta vaikka hallitus poisti syyskuun 1 päivästä lukien 12-prosenttisen myyntiveron lääkkeiltä siinä mielessä, että lääkkeiden vähittäishintoja voidaan laskea.

Mitä on menossa?

Virallinen tilastotoimisto (DBS) tiedotti lääkkeiden hintojen [illegible] välittömästi myyntiveron poistamisen jälkeen. Ja joidenkin lääkkeiden vähittäishinnat todella laskivat viime syksynä.

Mutta viimeksikuluneitten viikkojen aikana ovat jotkut suurimmat lääkeyhtiöt kohottaneet tuotteittensa hintoja enemmän kuin mitä hintoja alennettiin myyntiveron poistamisen jälkeen."

"Tää korutont' on kertomaa."

Käytännössä se tarkoittaa lääkkeiden hintojen paljon suurempaa nousua, mitä pinnallisesti katsoen luulisi. Me veronmaksajat joudumme maksamaan valtion menoista lisäksi myös sen osan, mitä aikaisemmin maksettiin lääkkeistä perityn 12 prosenttisen myyntiveron perusteella. Ja sen lisäksi ovat vielä lääkkeiden hinnat kohonneet. Toisin päin esitettynä voittoilevat lääkeyhtiöt saavat kaksi kärpästä yhdellä iskulla: Kun hallituksen 12-prosenttinen myyntivero poistettiin, se vähensi vastaavasti tuotantokustannuksia ja antoi siis, mikäli hinnat olisivat pysyneet ennallaan, 12-prosenttisen lisätulon yhtiöille. Mutta kun sen lisäksi on vielä korotettu lääkkeiden hintoja, niin voitto on todellisuudessa kaksinkertainen.

Canadassa suoritetut viralliset tutkimukset ovat todenneet, että lääkkeiden hinnat "ovat täällä korkeammat kuin Yhdysvalloissa". Ja kun Yhdysvalloissa suoritettiin 1967 tutkimus lääkkeiden hintakysymyksestä, niin E. R. Squibb and Sonsin entinen varapresidentti George R. Squibb sanoi senaattin tutkijakomitean kuulustelussa, että "amerikkalaisilta peritään jopa liian korkeita hintoja lääkkeistä".

Kaiken tämän perusteella me liitymme niihin canadalaisiin, jotka toivovat, että hallituksen lakiesäädöksiin lisättäisiin enemmän "hampaita", jos mielitään saada tuntuvampaa parannusta aikaan — ja lääkkeiden taivasta hipovat hinnat vaativat pikaista korjausta.

Kirjeitä

TAIKAUSKOSTA

Vieläkö uskotaan noitiin, joita myös tietäjiksi nimitetään? Heitä on monenlaisia, sellaisia jotka povaavat korteista, käden viivoista, lasipalloista, taivaalla ilmenevistä tähdistä ja auringon pilkuista y. m.

Kun seuraamme ihmiskunnan historiaa huomaamme, että jo Raamatussakin ilmenee miten hallitsijoilla oli nuo mystilliset neuvonantajat.

Vielä nykyaikanakin ilmenee tuota mystillistä taika-uskoa, vaikka sitä salataan. Esimerkkinä oli yksi meidän huomatuimpia valtiomiehiämme, William Lyon MacKenzie King täällä Canadassa. Hänen kuolemansa jälkeen prof. H. Blair Neatbus julkaisi kirjan (Lonely Heights) jossa hän kertoo, että Kingillä oli kaksi naista, mrs. Blaney ja Etta Wreit, joilta hän kysyi neuvoa, milloin olisi paras aika järjestää vaalit y. m.

Tämä sama mystillinen taikauskoisuus on edelleenkin vallassa, sillä sanomalehdissäkin näkee maksullisia ilmoituksia noilta povareilta. Täällä Port Arthurissa kerran katosi kaksi metsätyöläisten järjestäjää Rosvald ja Voutilainen. Kun he menivät metsäkämpälle union edustajina eivätkä palanneet takaisin, niin oltiin melko varmoja, että he olivat joutuneet väkivallan uhreiksi. Sitten tänne sattui tulemaan lasipalloista ennustaja, joka sai suurta kuuluisuutta jopa sanomalehdiltäkin. Menin hänen luokseen kysymään tietäisikö hän mitä noille miehille oli tapahtunut. Hänellä oli suuri lasipallo, noin 6 tuumaa läpimitaten, jota hän pyöritteli hämärässä komerossaan kauan aikaa. Sitten hän alkoi selittää, että päivä, jolloin he ovat hävinneet on ollut lumisateinen ja jäljet on lumi peittänyt, mutta heidät on murhattu. Pallosta näkyy, että heitä vastassa on ollut useita miehiä, jotka ovat syyllistyneet tuohon väkivallan tekoon, mutta kadonneet löydetään.

Tuo povaus tuntui minunkin mielestäni toteutuneen, sillä noiden kadonneiden miesten ruumiit löydettiin keväällä kun lumi suli. Yksi oli järvessä päälaen murtuneena ja toinen rannassa kuulanreikä otsassa.

Johtuiko tuo naisen tietäminen salaisuuksien tekemisestä vai oliko se vain siksi kun täällä siitä tapauksesta puhuttiin niin paljon. Sanomalehdissäkin tapauksesta kirjoitettiin ja niiden perusteella olisi päässyt samaan tulokseen kuin naisen ennustuksesta.

Paljon tuota taikauskoa nykyään ilmenee ja se johtuu suurelta osalta tiedon puutteesta. Eivät kirkotkaan saisi niin suurta kannatusta jos ihmiset eivät uskoisi näkymättömiin ja yliluonnollisiin tapahtumiin.

Nykyään kehityksen tuloksena sähkö- ja ilmavirtojen avulla tietoja maan ääristä toisiin, vieläpä merien syvyyksistäkin lähetetään kuvia. Siksi tuntuukin, että kunhan ihminen vielä pääsee kehityksessä eteenpäin, niin kaikenlainen taikausko häviää.

Mutta niinhän sitä sanotaankin, että "jokainen tulee uskollaan autuaaksi" ja se kohdistuu minuun samalla tavalla kuin muihinkin.

I. S. Port Arthur, Ont.

TAIDE- JA HARRASTUSTÖIDEN NÄYTTELY

pidetään Torontossa 25 York Mills Rd. Avaruus-kirkon alasalissa. Avajaistilaisuus on torst. 14 pv. maalisk. kello 7.30 ill. Konsuli Sven Sadius on hyväntahtoisesti lupautunut avaamaan näyttelyn ja mieskuoromme juhlistaa tilaisuutta kauniilla lauluillaan. Näyttely on avoinna kaikkinaan kolmena päivänä: perj. kello 5 ip. — 10 ill. ja lauantaina kello 11 ap. — 10 ill. Vapaaehtoinen ohjelma molempina iltoina. Suomenkielen koulun hyväksi. Meille suomalaisille on kaunis äidinkielemme [illegible] tulevaisuudelle arvokkaana omaisuutena. Emmekö jokainen halua osaltamme tukea tuota asiaa.

Näyttelyyn ilmoittautuneita osanottajia on ollut jo sen suuri määrä: aikuisia 50 ja lapsia 20, mutta vielä mahtuu mukaan. Jos teillä on maalauksia, piirustuksia, veistoksia, puutöitä, käsitöitä tai mitä ikinä näpärät sormenne ovatkaan aikaan saaneet, muutamilla on julkaistuna runokirjojakin, tuokaapa näyttelyyn. On kovin mielenkiintoista todeta, mitä kaikkea kansalaisemme osaavatkaan tehdä. Miettipä asiaa, mutta älä kauan, sillä järjestäjille annettu lyhyt aika. Tarkempia tietoja jos haluatte asiasta voitte tiedustella: Kerttu Myyrä, 20 Greencrest Circuit, Apt. 410, Scarborough, Ont. Puh. 216-1766. Jos jollakin on myytävää taulua tai muuta, sekin on mahdollista näyttelyssä. Ulkopuolelta Torontonkin toivotaan osanottajia.

Sunnuntaina, maalisk. 3 p. pidetään Kerttu Myyrän sävellyskonsertti liittyy Harrastustöiden näyttelyyn. Hän tuo niin esille oman osansa siitä.

Toivoen asiaan kiinnostustanne ja pikaista ilmoittautumistanne
Teidän,
Kerttu Myyrä.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Edwin Airo, Port Arthur, Ont., täyttää tänään, helmikuun 20 päivänä 74 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Dmitri Gudkov:

HISTORIAN OPPITUNTI

Illalla 2. 2. 1943 Hitlerin "suden luopassa" sijaitsevan päämajan esikuntaupseeri veti punakynällä yli kenttäkartan sinisen ympyrän "4. lokakuu". Yli kaksi kuukautta tämä ympyrä kartalla oli tarkoittanut Stalingradin luona piiritettynä ollutta 300-tuhantista Pauluksen armeijaa. Seuraavana päivänä Wehrmachtin ylipäällystön tilanneselostuksessa ilmoitettiin: "Taistelu Stalingradista on päättynyt. Kuudes armeija sotamarsalkka Pauluksen esimerkillisen komennon alaisena, uskollisena valalleen taistella viimeiseen hengenvetoon, kärsi tappion vastustajan erinomaisten taistelujoukkojen puristuksessa ja epäotollisten yhteensattumien vuoksi."

Tilanneselostus ei sanallakaan maininnut Hitlerin armeijan tappioista Volgalla, vaikka siellä käydyissä taisteluissa kesästä 1942 helmikuuhun 1943 fasistien liittoutunut armeija menetti neljännen osan kaikista voimistaan, jotka toimivat venäläis-saksalaisella rintamalla. Nämä menetykset kaatuneina, haavoittuneina ja vangiksi joutuneina tekivät yhteensä noin puolitoista miljoonaa sotilasta ja upseeria. Neuvostoliittolainen sodanjohto oli jo 9. 1. ehdottanut Stalingradin "kattilassa" piiritettynä olleelle Pauluksen armeijalle antautumista ja kiinnittänyt saksalaisen sodanjohdon huomion vastustuksen jatkamisen täydelliseen mielettömyyteen.

Wehrmachtin päämaja kielsi Paulusta antautumasta. Hitler käski Pauluksen taistella viimeiseen mieheen ja johti henkilökohtaisesti taistelua Stalingradin edustalla päämajastaan Itä-Preussista käsin. Tällainen näkökanta oli myös suurimmalla osalla Saksan korkeinta upseeristoa. Kenraalimarsalkka Manstein, joka johti armeijan ryhmää "Don" (johon myös Pauluksen armeija kuului) yhtyi täysin Hitlerin käskyyn. Hän on avomielisesti kertonut tästä sodan jälkeen ilmestyneessä kirjassaan "Menetetyt voitot." Länsisaksalainen Bundeswehr järjesti äskettäin kunnianosoituksen tälle entiselle Hitlerin kenraalille hänen 80-vuotispäivänsä johdosta ja ylisti hänen "sankarillisia" suorituksiaan taistelussa Volgalla."

Mansteinin ja muiden Hitlerin kenraalien katsantokanta Volgan taisteluista on levinnyt laajalti Länsi-Saksassa. Hiljattain hampurilaisessa Die Welt -lehdessä oli Walter Herlitzin artikkeli Stalingradin taistelusta. Herlitz kirjoitti: "Siinä tilanteessa, missä 6. armeija oli ylipäälliköstä tavalliseen rivimieheen, tehtiin ainoa oikea ratkaisu: on taisteltava viimeiseen asti."

Vastoin päämajan selostusta sotamarsalkka Paulus ei kuitenkaan "kärsinyt sankarillista tappiota Stalingradissa", vaan antautui esikuntineen Neuvostoliiton sodanjohdolle. Hitler oli epätavallisen harmistunut 6. armeijan komentajan menettelystä ja lausui kenraaleilleen: "Minä annoin hänelle sotamarsalkan tittelin sitä varten, että hänen olisi helpompi kuolla, mutta hän antautui."

Taistelu Volgalla sai Pauluksen ilmeisesti vakuuttumaan Hitlerin aloittaman sodan mielettömyydestä ja rikollisuudesta. 11. helmikuuta 1946 sotamarsalkka Paulus esiintyi Nürnbergin kansainvälisen sotatuomioistuimen edessä todistajana. Siellä hän lausui sanat, jotka vielä nykyäänkin ovat ankarana varoituksena sotaseikkailijoille, jotka viime aikoina ovat Länsi-Saksassa antaneet kuulua itsestään ja revanssihengestään. Paulus sanoi: "Riippumatta pääsyyllisten syyllisyydestä Neuvostoliitolle aiheutettuun menetykseen ennen kaikkea Hitlerin ja hänen apureittensa syyllisyydestä myös minä kannan vastuun siitä, että Stalingradin luona täytin kuuliaisesti rikollisten päälliköiden käskyt... Ihmisenä, joka on kokenut Stalingradin päivät, tunnen itseni velvolliseksi hyvittämään kaiken pahan, mikä aiheutui neuvostokansalle."

Länsi-Saksassa kuitenkin vain harva Wehrmachtin upseeri joutui pennaan. Uusi länsi-saksalainen armeija kasvatetaan yltiöisänmaallisessa ja revanssistisessa hengessä. Ottamatta huomioon todellisia voimasuhteita ja yleistilanteen muuttumista maailmassa Länsi-Saksan johtavat piirit eivät luovu ajatuksesta päästä uudelleen tarkistamaan sodan tuloksia. Bonnin itsepintainen ydinaseiden kieltoa koskevien neuvottelujen vastustus on eräs todiste siitä. Nämä toiveet ovat vaarallisia. Sodan käyminen uudelleen ei tule koskaan onnistumaan länsisaksalaisille sotaintoilijoille; heidän ei pidä unohtaa, mitä tapahtui neljännesvuosisata sitten Stalingradissa.

PÄÄ- JA ULKOMINISTERIT PN:n ISTUNNOSSA OSLOSSA

Helsinki. — Pää- ja ulkoministerit kaikista Pohjoismaista osallistuivat Pohjoismaiden neuvoston 16. istuntoon lauantaina Oslossa. Kolmisenkymmentä ministeriä, joista kahdeksan on Suomesta saapuvat myös istuntoon. Suomen hallitusta Oslossa edustavat pääministeri Ahti Karjalaisen lisäksi ministerit Aarne Simonen, Olavi Salonen, R. H. Oittinen, Ele Alenius, Lars Lindeman ja Matti Kekkonen.

Suomen eduskuntavaltuuskunnassa on 4 edustajaa sekä Sosiaalidemokrattisesta puolueesta että Keskustapuolueesta, 3 edustajaa SKDL:sta, 2 edustajaa Kokoomuksesta sekä yksi edustaja Sosiaalidemokraattisesta liitosta, Ruotsalaisesta kansanpuolueesta ja Liberaalisesta kansanpuolueesta. Lisäksi istuntoon on nimitetty 20 hallituksen asiantuntijaedustajaa.

Aiempien vuosien tapaan kuuluu istunnon päiväjärjestykseen nytkin koko joukko eri alojen kysymysten käsittelyä. Erityisesti keskustelun Euroopan nykyisistä markkinakysymyksistä odotetaan olevan vilkkaan. Keskustelu Pohjolan, Eftan ja EEC:n talousalueista käydään keskiviikkona iltapäivällä.

Pohjoismaiden neuvoston istunnossa viime vuonna otettiin käyttöön uusi kyselyjärjestelmä. Nyt esitetään kaikkiaan 12 suullista kysymystä Pohjoismaiden hallituksille suosituksista, jotka neuvosto on aiemmin jo hyväksynyt. Kysymyksistä kolme on suomalaista.

Kansanedustaja Kaarlo af Heurlinin kysymys koskee edellytyksiä saada Pohjoismaissa yhtenäinen lainsäädäntö työttömyysvakuutusten alalla. Kansanedustaja Juha Rihtniemen kysymys koskee metsäteknistä kehitystyötä ja sen avustamista sekä kansanedustaja Osmo Kockin kysymys mahdollisuuksista nopeuttaa pohjoismaisen kielisopimuksen aikaansaamista.

Yksi ministeriövaliokunta kokoontuu Oslossa jo perjantaina käsitelläkseen kysymystä Fär-saarten jäsenyydestä Pohjoismaiden neuvostossa. Otaksuttavasti valiokunta ei kuitenkaan ehdi käsitellä loppuun Tanskan hallituksen ehdotusta. Asian käsittely siirtynee vuoteen 1969. Ahvenanmaan kannalta on kysymys myös merkittävä sillä maakuntahan haluaisi myös oman edustajan PN:oon.

Avaruusyhteistyötä Neuvostoliiton ja Ranskan kesken

Moskova. — Neuvostoliittolais-ranskalaiset neuvottelut yhteistyöstä rauhanomaisen avaruustutkimuksen ja valloituksen alalla ovat alkaneet Moskovassa. Ranskan valtuuskuntaa neuvotteluissa johtaa kansallisen avarustutkimuksen johtaja kenraali Robert Aubiniere ja Neuvostoliiton valtuuskuntaa akateemikko Boris Petrov.

Yhteistyössä on jo päädytty toteuttamisvaiheeseen, todetaan neuvotteluissa. Esimerkkinä yhteisistä kokeiluista voidaan mainita ranskalaisen tekokuun "Roseaun" suunniteltu laukaiseminen maata kiertävälle radalle neuvostoliittolaisen kantoraketin avulla.

Samoin suoritetaan yhteisiä geofyysisiä tutkimuksia eteläisen ja pohjoisen pallonpuoliskon magneettialueilla ja kehitetään yhteistyötä avaruusmeteorologian ja ilmailun alalla.

Frans Joosefin maalla sijaitsevalla rakettiluotainasemalla suoritetaan tutkimuksia ranskalaisin laittein varustetuilla neuvostoliittolaisilla raketeilla.

Pariisin ja Moskovan välillä kokeillaan väri- ja mustavalkoisia televisiolähetyksiä neuvostoliittolaisen Molnija I -tekokuun välityksellä.

Pikajuna syöksyi pyhiinvaeltajien päälle

Gatra, Intia. — Pikajuna syöksyi keskiviikkoiltana pyhiinvaeltajajoukkoon Lakhiseraissa Intiassa. Kuusitoista kuoli ja kolmetoista loukkaantui.

Hindupyhiinvaeltajat olivat olleet kylpemässä Gangesvirrassa kevättäysikuun johdosta ja olivat ylittämässä rataa noustakseen omaan erikoisjunaansa, kun Delhin-Kalkutan pikajuna saapui.

Ruotsi tunnustelee maakaasun ostoa Neuvostoliitosta

Moskova. — Ruotsalainen valtuuskunta, jota johtaa insinööritieteiden akatemian jäsen, prof. Sven Brohult, tunnustelee parhaillaan Moskovassa mahdollisuuksia ostaa maakaasua Neuvostoliitosta. Ryhmän, johon kuuluu joukko suurteollisuuden edustajia, on kutsunut vierailulle Neuvostoliiton tieteen ja tekniikan valtionkomitea.

Ruotsalaiset saavat matkallaan tutustua mm. suuriin kaasujohtoihin, jotka on vedetty Novgorodiin ja Leningradiin ja joita jatkettanee Suomeen saakka. Prof. Brouhult mainitsi STT:n kirjeenvaihtajalle Moskovassa, että teollisuusmaana Ruotsi tarvitsee energiataloudessaan 1970- ja 1980-luvulla myös maakaasua. Hänen mielestään alan kehitys on Neuvostoliitossa valtava, koska nyt on alettu rakentaa läpimitaltaan jopa 2,5 metrin suuruisia kaasujohtoja.

Akatemia ja ruotsalaiset teollisuuspiirit suhtautuvat tiettävästi hyvin myönteisesti ajatukseen neuvostoliittolaisen maakaasun hankinnasta Ruotsiin, ja valtuuskunnan vierailun jälkeen asia tulee tarkan ruodinnan ja pohdinnan aiheeksi Ruotsissa. Ruotsalaispiirit tähdentävät, että pelkkä ruotsalaisyritysten mukanaolo ryhmässä osittaa teollisuuspiirien kiinnostusta. Teknisesti on ollut esillä kaksi vaihtoehtoa: johtaa kaasu putkitse Ahvenanmeren yli tai jäähdyttää se ja rahdata laivoilla Ruotsiin.

USA EI HALUA POLTTAA HYPPYSIÄÄN ETELÄ-KOREASSA

Seoul. — Etelä-Korea ja Yhdysvallat antoivat tiistaina yhteisen julkilausuman, jossa nämä maat vakuuttavat aloittavansa puolustussopimuksen mukaiset neuvottelut heti kun Etelä-Korean turvallisuus on uhattuna.

Julkilausuma annettiin presidentti Johnsonin erikoislähettilään Cyrus Vancen viisipäiväisen vierailun päättyessä. Etelä-Korean hallituksen edustajat ovat ilmeisesti tyytymättömiä neuvottelujen tuloksiin, sillä Yhdysvallat ei antanut Etelä-Korealle lupaa vastata viipymättä ja neuvottelematta Yhdysvaltojen kanssa Pohjois-Korean provokaatioihin.

Etelä-Korean presidentti Chung Hee Park esitti tietävänsä tällaisen vaatimuksen, jonka Yhdysvallat hylkäsivät, peläten, että tällainen asenne saattaisi johtaa suursotaan aselepolinjalla. Park lähettää mahdollisesti jo toisen lähettiläänsä Washingtoniin selostamaan Etelä-Korean kantaa.

Vance sai näiden lähteiden mukaan Etelä-Korean hallituksen luopumaan myös Panmunjomissa käytävien salaisten Yhdysvaltain ja Pohjois-Korean välisten neuvottelujen liiallisesta esiintuomisesta, sillä julkilausumassa ei mainita mitään Panmunjomista.

Sotilaat ja opiskelijat taistelivat yliopistosta

Sano Domingo. — Puolitoistatuhatta sotilasta miehitti keskiviikkona kymmenen panssarivaunun tuella Santo Domingon yliopiston Dominikaanisessa tasavallassa. Valloitusta edeltäneissä mellakoissa ammuttiin yksi ylioppilas. Ylioppilaat vaativat yliopistolle maksettavan valtioavustuksen lisäämistä.

Myös muualla maassa ja muualla Santo Domingossa järjestettiin mielenosoituksia ja kokouksia. Useita henkilöitä pidätettiin.

Armeija tulitti yliopistoa tunnin.

PÄIVÄN PAKINA

KIITTÄMÄTTÖMYYSKÖ PALKAKSI?

Viime viikon lopulla Etelä-Vietnamin pohjoisosasta saapuneessa eräässä AP:n uutistiedossa kerrottiin, että noin 200 Montagnard- ja Vietnam-siviiliä, jotka ase kädessä auttoivat Yhdysvaltain paljon mainostettuja "Vihreitä bratetin" miesten tukiasemaa Lang Veita, riisuttiin aseista ja käännettiin portilta takaisin, kun he pakolaisina yrittivät tulla USA:n merijalkaväen suurelle sotatukiasemalle Khe Sanhiin.

Ensiksi selitettiin tätä Lang Veista pakolaisiksi joutuneiden edellisen päivän avustajien hylkimistä sillä, että merijalkaväen ja USA:n erikoisjoukkojen (vihreän baretin) päällystön välillä on jotakin epäselvyyttä "hallinnollisten valtuuksien" tiimoilta — ts. ei oikein tiedä mihin päättyy yhden erikoisosaston päällystön valtuudet ja mistä alkaa toisen komennusala.

Sen jälkeen on kyllä annettu toisenlaisiakin ja paljon uskottavampia meriselityksiä. On annettu ymmärtää, että Lang Veissa oli "siviilikaartilaisten ja muiden etelävietnamilaisten joukossa vietnamilaisia isänmaanystäviä, jotka taistelujen puhjettua käänsivät selkänsä vieraan maan miehitysjoukkoja vastaan ja ryhtyivät taisteluun Vietkong-partisaanien rinnalla. Tämän katsontakannan perusteella ja huomioiden, että vietnamilaisia isänmaanpuolustajia nousi amerikkalaisia ja heidän liittolaisiaan vastaan joka puolelta, on annettu ymmärtää, että amerikkalaiset merijalkaväen miehet suhtautuivat lievästi sanoen epäillen ja peloissaan niihin vietnamilaisiin, jotka olivat Lang Vein kukistumisen jälkeen heiltä turvapaikkaa pyytämään tulleet.

Sen sijaan, että amerikkalaisten "Vihreän baretin" miesten tukiasemaa Lang Veita puolustaneita, ja sieltä pakenemaan päässeitä vietnamilaisia siviilikaartilaisia olisi tervehditty Khe Sanhissa "urheollisina ystävinä", heiltä siis riisuttiin viimeksimainitun tukiaseman lähettyvillä aseet ja lähetettiin tukiaseman ulkopuolella olevalle maaseudulle, mikä on kuten Etelä-Vietnamin maaseudun suurin osa Vietkong partisanien kontrollissa. Osa näistä Lang Veita "vihreän bratetin" hyväksi puolustaneista vietnamilaisista "oli avojaloin, toiset haavoittuneita. Vain muutamilla heistä oli ruokaa ja peitteitä."

Kiittämättömyys on — todella amerikkalaisten palkka!

AP:n kertoman mukaan "tietoisista piireistä oli selitetty, että pakolaisten vastaanottamisesta kieltäydyttiin sillä perusteella, että montagnardit ja laotialaiset eivät ole vietnamilaisia, eikä heidän kohtalonsa siis kuulu Yhdysvaltain sotatukiaseman Khe Sanhin päänvaivoihin!

Toiseksi syyksi, miksi pakolaisia ei otettu vastaan, on selitetty se, että Lang Veista paenneiden, nyt suojaa hakeneiden siviilikaartilaisten keskuudessa on Vietkong partisaaneja, vaikka pakolaiset olivatkin toimineet "vihreän baretin" joukko-osaston hyväksi.

Erään merijalkaväkiosaston upseerin kerrottiin sanoneen. "Erikoisosaston (vihreän baretin) miehet eivät halua heitä. Mikä suututtaa minua erikoisesti on se, kun haavoittuneetkin ajetaan pois..."

Mutta lainatkaamme nyt mainittu AP:n uutistietoa:

"Pyydettäessä selostusta tilanteeseen USA:n erikoisjoukkojen eräs puhemies sanoi Danangissa (Yhdysvaltain suuri sotatukiasema) että noin 180 Lang Veista pelastunutta on palannut keskiviikkoillan (7 p) jälkeen Danangiin.

Mutta myöhään 8:nnen päivän iltaan mennessä ei oltu kuitenkaan laskettu vielä yhtään Montagnard- ja Vietnam-siviilikaartilaispakolaista merijalkaväen linjan yli Khe Sanhin lentokentälle, mikä on ainoa ulospääsytie.

Kysyä kuitenkin sopii, missä on yleensä sellaisia etelä-vietnamilaisia, joihin yhdysvaltalaiset upseerit ja muut viskaalit luottavat, ja joita he voivat kohdella ihmisten lailla, jos he eivät voi vastaanottaa edes heidän sotatukiasemaansa puolustaneita siviilikaartilaisia — eikä edes niitä, jotka olivat haavoittuneet taistelussa "Vihreän baretin" joukkojen tukiaseman puolesta?

Onkohan asia niin, etteivät amerikkalaiset miehitysviranomaiset voi enää pitää yhtään ainoata etelä-vietnamilaista "luotettavana ystävänä".

Mutta ketä yhdysvaltalaiset siten siellä "avustavat"?

Känsäkoura.

Urheilua

Neuvostoliitto voitti kultan ja Canada pronssin jääkiekkoilusta

Grenoble. — Neuvostoliitto voitti Grenoblen talviolympialaisten jääkiekkoilun kultamitalin lyötyään viimeisessä pelissä lauantaina Canadan maalein 5—0. Noin 12,000 maksanutta oli seuraamassa tätä peliä mitä seurattiin television välityksellä täällä Canadassa ja muissakin maissa. Tshekkoslovakia voitti hopeamitalin, ja Canada pronssimitalin.

Peli todisti vakuuttavasti, että Neuvostoliitolla on tällä kertaa parempi jääkiekkojoukkue kuin Canadalla, mutta kaikkein kipeimmin tämän tappion yhteydessä sattui kuitenkin se kun canadalaiset eivät saaneet yhtään kertaa lyödyksi kiekkoa pömpeliin. Pelin — varsinkin toisen erän kovan yrityksen johdosta, Canada ansaitsi paremman lopputuloksen, mikä sen osaksi tuli.

Canadalaiset kiekkoilijaviranomaiset selittivät, että Canadan jääkiekkoohjelma on otettava perusteellisesti harkinnan alaiseksi — mutta mitään puhetta ei voi olla olympialaisista ja maailmanmestaruuskilpailuista poisjäämisestä.

TSHEKKOSLOVAKIAN JA NL:n JOUKKUEET TANNE

Olympialaisista nyt kulta- ja hopeamitalin voittaneet Neuvostoliiton ja Tshekkoslovakian joukkueet ovat suostuneet siihen, että ne tulevat jääkiekkoturnaukseen Winnipegiin, pelatakseen ensin tammikuussa Canadaa ja Yhdysvaltain joukkueita vastaan.

Mitään yksityiskohtaisia järjestelyjä ei ole vielä tehty. Neuvostoliiton ja Tshekkoslovakian kiekkoilijat ottavat jouluviikolla osaa myös Colorado Springsissä pidettäviin kilpailuihin.

Canadan maajoukkue lähetetään ensi lokakuussa Eurooppaan pelaten tällä matkalla Tshekkoslovakiaa, Suomea ja Neuvostoliittoa vastaan.

TASAPELI

Tshekkoslovakia—Ruotsi ottelu päättyi Grenoblessa lauantaina tasapeliin maalein 2—2., mikä vaikutti myönteisesti siihen, että Canadalla oli tilaisuus saada vähintään pronssimitalli.

CANADALAINEN YHDEKSÄS

Grenoble. — Itävaltalainen Wolfgang Schwarz voitti viikon lopulla miesten taitoluistelun kultamitalin. Toisen palkinnon sai yhdysvaltalainen Tim Wood ja pronssin voitti ranskalainen Patrock Pera. Torontolainen (nyt Vancouverissa asuva) kauppa-apulainen, 19-vuotias Jay Humphrey tuli yhdeksänneksi.

HOLLANTILAINEN VOITTI 1500 LUISTELUN

"Lentävä hollantilainen", Kees Verkerk sai perjantaina hyvityksen norjalaisista kilpailijoistaan voittamalla maailmanennätystä sivuten Grenoblen olympialaisten 1,500 metrin luistelukilpailun ajalla 3:03,4 mikä on sama kuin hänen omissa nimissään oleva maailmanennätyskin.

Toiseksi ja kolmanneksi tulivat samalla ajalla (2:05.0) norjalaiset Ard Schen ja Imar Eriksen jotka kummatkin saivat hopeamitalin. Pronssimitalia ei tästä kilpailusta annettu kenellekään.

Nancy Greene oli ylivoimainen

Chamrousse. — Nancy Greene valtasi Canadalle Grenoblen kisojen ensimmäisen kultamitalin naisten suurpujottelussa, joka pidettiin torstaina Chamroussen olympiarinteillä. 24-vuotiaan canadalaisen voitto oli harvinaisen ylivoimainen. Loistavan laskunsa jälkeen hän päätyi maaliin ajassa 1.51,97, joka oli peräti lähes kolme sekuntia parempi kuin toiseksi sijoittuneen Ranskan Annie Famosen — 1.54,61. Pronssin vei Sveitsin Fernande Bochatay ajalla 1.54,74.

Greene voitti aiemmin kisoissa hopeaa naisten erikoispujottelussa. Kultaa voitti Ranskan Marielle Goitschel, joka oli myös torstain suurpujottelussa suuri ennakkosuosikki. Goitschel kuitenkin epäonnistui. Ajallaan 1.56,09 hän sijoittui vasta 7:nneksi.

Neljänneksi kilpailussa sijoittui Ranskan Florence Steurer ennen syöksylaskun voittajatarta Itävallan Olga Pallia. Viimeisen pistesijan vei syöksylaskun hopeatyttö Ranskan Isabelle Mir.

Greenen voitto — lähes 3 sekuntia — on kaikkien aikojen suurin voitto alppilajien suurkilpailuissa. Voittonsa ansiosta hän voitti tänä vuonna naisten alppilajien maailmanmestaruuden — ns. yhdistetyn kilpailun. Maailmanmestaruus ratkaistiin kaikkien kolmen olympialajin perusteella.

— Rata oli hyvässä kunnossa, eikä itselläni ollut vaikeuksia laskea. Olen luonnollisesti iloinen voitostani, mutta minun kuten monien muidenkin kilpailijoiden mielestä on tärkeämpää voittaa maailman cupkilpailu, joka ratkeaa kaikkien kauden kilpailujen perusteella. Tämä kilpailu vasta osoittaa todella, kuka on paras, sanoi voittaja Nancy Greene kilpailun jälkeen.

Bill Crothers ennätysvireessä

Moskova — Torontolainen Bill Crothers voitti täällä lauantai-iltana 800 mn juoksun sisäratakilpailuissa yllättäen Yhdysvaltain Martin McGredyn.

Crothers voitti urheilupalatsissa suoritetuissa kilpailuissa tämän matkan ennätysajassa. Hänen voittoaikansa oli 1 m. 55 s. Crothers juoksi Leningradissa viikkoa aikaisemmin saman matkan 1:55.

Matkan ohjaajana toimiva John Bell, Fredrictonista, sanoi olevansa oikein tyytyväinen canadalaisten kilpailutuloksiin. Crothersin lisäksi joukkueeseen kuuluu Dave Bailey ja Abby Hoffman.

USA osti 5 miestä Tanskan jalkapallojoukkueesta

Washington. — Tanskan jalkapallomaajoukkue kärsi melkoisen menetyksen keskiviikkona. Washingtonista tiedoitetaan, että viisi Tanskan eturivin miestä on tehnyt sopimuksen amerikkalaisten jalkapalloseurojen kanssa ja miehet siirtyvät 10,000 dollarin hinnasta USA:n joukkueisiin.

Viisi pelaajaa ovat: Willy Sörensen, 26-vuotias keskustukimies, Kaj Jansen, 27-vuotias puolustajapelaaja, Peter Christensen, 28-vuotias keskushyökkääjä, Vagn Hedeager, 28-vuotias puolustajapelaaja, ja Niels Huttle, 23-vuotias puolustajapelaaja.

Ilmoitettu 10,000 dollarin summa on miehille luvattu vuosipalkka, mutta varsinaisesta siirtosummasta ei annettu lähempiä tietoja.

Olympialaisten pistesijat

Epävirallisen 10-5-4-3-2-1 kaavan mukaan laskettuna Norja korjasi suurimman määrän pisteitä Grenoblen talviolympialaisista. Kolmenkymmenen viiden urheilulajin perusteella pisteet jakaantuivat seuraavasti:

Norja 122½, Neuvostoliitto 107, Itävalta 88, Ranska 74, Ruotsi 71½, Alankomaat 62½, Suomi 54, Yhdysvallat 50½, Länsi-Saksa 49, Italia 47, Itä-Saksa 38, Sveitsi 31, Tshekkoslovakia 28, Canada 19, Puola 19, Romania 7, Britannia 6 ja Unkari 1.

KULTA, HOPEA JA PRONSSIMITALIT

	k	h	p
Norja	6	6	2
Neuvostoliitto	5	5	3
Ranska	4	3	2
Italia	4	0	0
Itävalta	3	4	4
Alankomaat	3	3	3
Ruotsi	3	2	3
Länsi-Saksa	2	2	2
USA	1	5	1
Suomi	1	2	2
Tshekkoslovakia	1	2	1
Canada	1	1	1
Sveitsi	0	2	4
Romania	0	0	1

JÄÄKIEKKOILUSSA SUOMI VIIDES

Jääkiekkoilun kullan voitti Neuvostoliitto, hopean Tshekkoslovakia ja pronssin Canada. Ruotsi tuli neljänneksi, Suomi viidenneksi (3 voittoa, 3 häviötä ja 1 tasapeli), kuudenneksi Yhdysvallat, seitsemänneksi Länsi-Saksa ja kahdeksanneksi Itä-Saksa.

Kaksi canadalaista olympialaisten tähtijoukkueeseen

GRENOBLE — Noin 50 urheilutoimittajaa valitsi sunnuntaina kaksi canadalaista Grenoblen olympialaisten tähtijoukkueeseen. Parhaaksi keskustapeluriksi katsottiin Fran Huck ja parhaaksi maalivahdiksi Ken Broderick. Toiselle tällle maalivahtien joukosta tuli Suomen Urpo Ylönen.

Olympiakisoissa eniten maaleja lyönyt (12 maalia) Neuvostoliittolainen Anatoly Firsov ja Tshekkoslovakian Frantisek Sevcik äänestettiin parhaiksi hyökkääjiksi. Firsov sai 46 ääntä, Huck 29 ja Sevcik 9.

Puolustajista äänestettiin Tshekkoslovakian Jan Suchy ja Ruotsin Dennard Svedberg.

Grenoblen numeroita

NAISTEN OHJASKELKKAILU

1) Erica Lechner, Italia 2.28,66
2) Christa Schmuck, Länsi-Saksa 2.29,37
3) Angelika Duenhaupt, Länsi-Saksa 2.29,56
4) Helena Macher, Puola 2.30,05
5) Jadwiga Damse, Puola 2.30,15
6) Dana Beldova, Tshekkoslovakia 2.30,35
7) Anna Maka, Puola 2.30,40
8) Ute Gähler, Länsi-Saksa 2.30,42
9) Helene Turner, Itävalta 2.30,50

MIESTEN 5.000m:n LUISTELU

1) Fred Anton Maier, Norja 7.22,4 (ME)
2) Kees Verkenk, Hollanti 7.23,2
4) Per-Willy Guttormsen, Norja 7.27,3
4) Per-Willy Guttormsen, Norja 7.27,7
5) Johnny Höglin, Ruotsi 7.32,7
6) Örjan Sandler, Ruotsi 7.32,8
7) Jonny Nilsson, Ruotsi 7.32,9
8) Jan Bols, Hollanti 7.33,1
9) Kimmo Koskinen, Suomi 7.35,9

MIESTEN OHJASKELKKAILU

1) Manfred Schmid, Itävalta 2.52,48
2) Thoms Köhler, Itä-Saksa 2.52,66
3) Klaus Bonsack, Itä-Saksa 2.53,33
4) Zbigniew Grawior, Puola 2.53,51
5) Josef Feistmantl, Itävalta 2.53,57
6) Hans Plenk, Länsi-Saksa 2.53,67
7) Horst Hörnlein, Itä-Saksa 2.54,10
8) Jerzy Wojnar, Puola 2.54,62
9) Leonhard Nagenrauft, L-Saksa 2.54,71

PARILUISTELU

1) Ludmila Belusova; Oleg Protopapav, N-liitto 315,2 p. (sijaluku 10)
2) Tatjana Juktshesternava; Aleksander Gorelik, N-liitto 312,3 (17)
3) Margot Glockshuber; Wolfgang Danne, L-Saksa 304,4 (31)
4) Heidemar Steiner; Heinz Walther, DDR 303,1 (37,5)
5) Tamara Moskvina; Alexie Mitshine, N-liitto 300,3 (44,5)
6) Cynthia Kauffmann; Ronald Kauffmann, USA 297,0 (56)
7) Sandi Sweitzer; Roy Wagelein, USA 294,5 (66)
8) Gudrun Haus; Walter Häfner, Länsi-Saksa 293,6 (66)
9) Irene Müller; Hans-G. Dallmer, DDR 289,4 (81).

NAISTEN SUURPUJOTTELU

1) Nancy Greene, Canada 1.51,97
2) Annie Famose, Ranska 1.54,61
3) Fernande Boxhatay, Sveitsi 1.54,74
4) Florence Steurer, Ranska 1.54.75
5) Olga Pall, Itävalta 1.56.07

AMPUHIIHTOVIESTI

1) Neuvostoliitto 2.13.02,4 (Joukkue: Aleksander Tihonov, Nikolai Pusanov, Viktor Mamatov ja Viadimir Gundartsev).
2) Norja 2.14.51,2 (Olav Wärhaug, Olav Jordet, Jon Istad ja Mabner Solberg).
3) Ruotsi 2.17.16,3 (Göran Arwidsson, Tore Eriksson, Olle Petrusson ja Holmfrid Osson).
4) Puola 2.20.19,6
5) Suomi 2.20.41,8
6) DDR 2.21.54,5
7) Romania 2.25.39,8
8) USA 2.28.35,5
9) Länsi-Saksa 2.29.56,6.

MIESTEN 4 x 10 KM:n VIESTINHIIHTO

1) Norja (Odd Martinsen, Pal Tyidum, Harald Grönningen, Ole Ellefsäter) 2.08.33,5.
2) Ruotsi (Jan Halvarsson, Bjarne Andersson, Gunnar Larsson ja Assar Rönnlund) 2.10.13,2.
3) Suomi (Kalevi Oikarainen, Hannu Taipale, Kalevi Laurila ja Eero Mäntyranta) 2.10.56,7.
4) Neuvostoliitto (Vladimir Voronkov, Anatoli Akentjev, Valeri Tarakanov ja Vjatsheslav Vedenin) 2.10:57,2.
5) Sveitsi 2.15.32,4
6) Italia 2.16.32,2
7) DDR 2.17.33,6
8) Länsi-Saksa 2.19.37,6
9) Tshekkoslovakia 2.19.45,8
10) Japani 2.20.54,8

MIESTEN 500 METRIN LUISTELU

1) Erhard Keller Länsi-Saksa 40,3
2) Magne Thomassen Norja ja Richard McDermott USA 40,5.
4) Evgeni Grishin N-liitto 40,6.
5) John Wurster USA, Neil Blatchford USA ja Arne Herjuanet Norja 40,7.
8) Hakan Holmgren Ruotsi, Kejichi Suzuki Japani ja Seppo Hänninen Suomi 40,8.

NAISTEN 5 KM:n HIIHTO

1) Toini Gustafsson, Ruotsi 16.45,2
2) Galina Kulakova, N-liitto 16.48,4
3) Alevtina Koltshina, NL 16.51,6
4) Barbro Martinsson, R 16.52,9
5) Marjatta Kajosmaa, S 16.54,7
6) Rita Atskina, NL 16.55,1
7) Inger Aufles, Norja 16.58,1, 8) Senja Pusula, Suomi 17.00,3, 9) Stefania Biegun, Puola 17.03,4, 10) Berit Mördre, Norja 17.11,9.

NAISTEN PUJOTTELU

1) Marielle Goitschel, Ranska 85,86 (40,27—45,59)
2) Nancy Greene, Canada 86,15 (41,45—44,70)
3) Annie Famose, Ranska 87,89 (42,21—45,68)
4) Gina Hathorn, Englanti 87,92 (41,84—46,08)
5) Isabelle Mir, Ranska 88,22 (42,14—46,08)
6) Burgl Färbringer, Länsi Saksa 88.90 (42,70—46,20)
7) Glorianda Cipolla, Italia 89,74 (43,15—46,59), 8) Bernadette Rafter, Itävalta 90,44 (43,34—47,10), 9) Olga Pall, Itävalta 91,11 (43,59—47.52), 10) Christine Laprell, Länsi-Saksa 91,25 (42,94—48,31), 15) Karen Dokka, Canada 94,51 (44,92—49,59).

Vancouverin osastolla oli hyvin onnistunut vuosikokous

Vancouver. — CSJ:n Vancouverin osaston vuosikokous pidettiin Clinton haalilla helmikuun 11 päivänä.

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Mikko Terävä ja pöytäkirjuriksi Uuno Soderholm.

Viime vuonna kuoleman johdosta joukostamme poistuneita tovereita kunnioitettiin minuutin hiljaisuudella.

Luettiin edellisen vuosikokouksen pöytäkirja, mikä hyväksyttiin sellaisenaan. Kuultiin rahastonhoitajan raportti ja tilintarkastajain lausunto. Hyväksyttiin.

Osaston kaikki alakomiteat esittivät raporttinsa kuluneen vuoden ajalta. Raporteista ilmeni että paljon on hyvää työtä tehty tämän juhlavuoden aikana. Kiitos kaikille hyvin suoritetusta työstä.

Keskusteltiin jäsenryntäyksestä eli siitä, mitä voisimme tehdä saadaksemme uusia jäseniä. Etenkin nuorempia voimia tarvittaisiin näyttämölle ja ehkä voisimme taas herättää laulukuoronkin toimintaan. Näyttämökomitean raportista ilmeni, että viime vuoden aikana oli esitetty kaksi suurempaa näytelmää.

Sairashuoltokomitean jäsenet ovat ahkeraan käyneet katsomassa sairaita. Tästä asiasta keskusteltaessa kiinnitettiin huomiota siihen, että kaikki jäsenet, joilla on siihen tilaisuus, kävisivät vierailulla, etenkin vanhoja veteraaneja tervehtimässä, sillä heille monelle tulee aika hyvin pitkäksi.

Sampolan (kesänviettopaikkamme) asioista keskusteltiin, mm. siitä mitä korjauksia siellä pitäisi tehdä. Asia jäi johtokunnalle. Sampola komiteaan valittiin Antti Kotila, Art Siven, Uno Soderholm ja Onni Koskinen.

Järjestysmiesten raportista ilmeni että haalia on vuokrattu ja tansseja pidetty, ja että järjestys on ollut kaikin puolin oikein hyvä.

Myös kuultiin ja hyväksyttiin toistenkin komiteain raportit. Entiset toimitsijat ottivat tehtävät suorittaakseen edelleen.

Kokouksella tuotiin esitys, että voisimmeko ryhtyä haalillamme esittämään Suomen filmejä, varsinkin sunnuntaisin. Se toisi vaihtelua. Asia sai hyvää kannatusta ja jätettiin johtokunnan kehitettäväksi.

Uuteen johtokuntaan tuli valituksi Art Siven, Uno Soderholm, Elmer Kujanpää, Minnie Vainio, Matti Varala, Manda Ranta, Taava Maunus ja organiseeraajaksi Emil Ihaksi. Talouskomiteaan Serge Niemi, Onni Koskinen ja Antti Kotila.

Kokous onnistui kaikin puolin hyvin. Puheenvuoroja käytettiin vilkkaasti ja yhteisymmärrys oli hyvä.

Kokouksen puolesta, H. S.

Norjan Ellefsäter voitti viidenkympin

Suomen hiihtorintama murenui miltei alkutekijöihinsä lauantaina Autransissa miesten kuninkuusmatkalla. Paras suomalainen Kalevi Laurila oli 50 kmn hiihdossa vasta 11:s.

Norja vei jälleen kultaa. Norjassa iskelmälaulajanakin suosittu Ole Ellefsäter piti antamansa lupauksen tehdä sellaisia väliaikoja ja sellaisen hiihdon, että muilla on seuraamisessa tekemistä riittämiin. Hän siirtyi kilpailun johtoon 25 kmn kohdalla ja piti asemansa loppuun asti voittaen ajalla 2.28.45,8. Harvoin on 50 kmn hiihto ollut niin nopea kuin Autransissa. Kaikki pistemiehet alittivat kahden ja puolen tunnin rajan.

Neuvostoliiton Vjatsheslav Vedenin esitti hyvin ajoitetun hiihdon ja nousi loppussa hopealle oltuaan 15 kmn kohdalla vielä kymmenentenä. Hänen aikansa oli 2.29.02,5. Oslon MM-kisoissa 1966 Vedenin otti alun liian rankasti johtaen vielä 40 kmn kohdalla pudotakseen lopulta kuudenneksi.

Kilpailun suuryllättäjä oli Sveitsin 30-vuotias Josef Haas, joka myös nousi tasaisesti loppua kohden vieden pronssin ennen Norjan Pål Tyldumia tuloksella 2.29.14,8. Haasin hiihto on olympiakisojen historiassa ainutlaatuinen. Sveitsi ei ole milloinkaan aikaisemmin yltänyt mitaleille saatikka pisteille 50 kilometrillä.

APU LEHDEN

IRTONUMEROITA SAATAVANA

No. 19, 20, 21, 22, 23, 28, 37, 45 ja 48

IRTONUMERON HINTA 55c

postitse lähetettynä Hinta 65c

Tilatkaa osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LIMITED

P. O. Box 69 Sudbury, Ont.

NYT ON ILMESTYNYT

TASKUKALENTERI 1968

Hankkikaa itsellenne tämä pieni taskukokoinen tietojen kirja

Hinta 75c

(Ynnä 4c myyntivero, ainoastaan Ontariossa)

Vapaus Publishing Company Limited

P. O. Box 69, Sudbury, Ont.

Port Arthurin kuulumisia

Port Arthur, Ont. — Naisten kerho valmistaa osaston haalille Kalevalan juhlan merkeissä hernerokka päivällisen sunnuntaina, helmikuun 25 p. Lisäksi on järjestetty Kalevala-aiheista ohjelmaa, m.m. Antti Pitkänen esittelee juhlan merkityksen tervehdyksensä yhteydessä. Kaiku kuoro laulaa kolme laulua, ja vielä muutakin on suunniteltu. Ateriain tarjoilu alkaa kello 11.30 ap. ja ohjelma yhdistyy siihen puolenpäivän jälkeen.

* * *

Canadan Rauhankongressin puheenjohtaja James Endicott saapuu Järvienpäähän selostamaan tilannetta mikä nyt on kehittynyt Vietnamissa ja mikä on tämän hetken rauhanvoimien tehtävä.

Täällä on järjestetty yleinen joukkokokous torstaina helmikuun 28 p. Lakehead Labour Centre juhlasaliin jossa tri Endicott puhuu, alkaen klo 8 illalla. Rauhan ystävien kaupungeissa ja ympäristöllä toivotaan heti suunniteltava joukolla osallistumaan tähän erikoistilaisuuteen.

* * *

CSJ:n Port Arthurin osaston seurapelitilaisuus on 316 Bay St. haalilla perjantaina, helmikuun 23 pnä kello 7.30 illalla. Suomen työväenliikkeen 50-vuotisjuhlat elokuva esitetään sunnuntaina helmikuun 25 pnä Kalevala juhlan yhteydessä.

A.T.H.

Josephine Bakerin orpokoti vaarassa

Pariisi. — Amerikkalainen laulajatar Josephine Baker palasi Pariisiin Yhdysvalloista yritettyään koota varoja Lounais-Ranskassa olevalle kansainväliselle orpokodilleen.

— Nykyisessä rahatilanteessa on vaikea saada kokoon varoja, mutta jotain kyllä ilmestyy, tiedän, että niin tapahtuu, sanoi 61-vuotias laulajatar.

Chateau de Milandes'ssa Perigueux'n lähellä Lounais-Ranskassa sijaitsevassa orpokodissa on 16 lasta. Kotia uhkaa sulkeminen, koska sen velat nousevat yhteensä 500,000 frangiin. Puhelinyhteydet orpokotiin katkaistiin viime tiistaina, ja kaasulaitos uhkasi samoin perjantaina, mutta miss Baker kieltäytyi hyväksymästä tappiota. "Tietysti aion taistella, olen tottunut siihen," hän sanoi.

— Tukholmassa on avattu Saksan Demokraattisen Tasavallan kulttuurikeskus. Keskuksen tarkoituksena on kehittää Ruotsin ja Saksan Demokraattisen Tasavallan välisiä kulttuuri- ja ystävyyssuhteita.

SOON KUULUMISIA

Sault Ste. Marie. — Terveisiä täältä Soosta. Tällä perukalla on tämän talven aikana ollut kaikenlaisia ilmoja, jossakin määrin vähän poikkeaviakin edellisiin talviin verrattuna.

Helmikuun toisena päivänä satoi noin puoli tuumaa vettä mikä ilman kylmennyttyä jäätyi. Autoilijat saivat silloin todella kokeilla taitavuuttaan. Sitten tuli sen jään päälle yli 12 tuuman vahvuudelta lunta, mikä oli myös uusi "rekordi" 25 vuoden ajalta täällä. Ei kuitenkaan tapahtunut mitään vakavampia liikenne onnettomuuksia sillä varovaisuus tuntui olleen kaikkien miessessä. Taksiyhtiöt ja huoltoasemien hoitajat saivat kuitenkin silloin työtä enemmän mitä voivat suorittaakaan.

* * *

Uraanikylässä Elliot Lakella, joka on Soon ja Sudburyn välillä, on liike-elämä suuresti vilkastunut. Muutama vuosi sitten Elliot Lake muistutti haamukylää. Taloja oli tyhjänä ja laudat ikkunoissa. Mutta nyt on jo vähän ilmaantunut asuntopulaa. Tämän kuun 19 päivänä avattiin uusia alueita pohjois-puolelta Elliot Lakea mineraalivaltauksien merkintää varten. Ainakin 500 miestä oli odottamassa ja tietenkin hyvissä toiveissa ja kovassa uraanikuumeessa. Japanin kanssa tehty sopimus uraanin viennistä sinne on antanut suuresti vauhtia kylän liike-elämälle.

* * *

Kuulostaa siltä, että väkijuomien hintojen korotus ei ole vaikuttanut Soon ympäristön ihmisiin. Viinan hinta nousi 38—48 sentillä pullo ja myös oluen eli kaljan hinta 12 pullolta 18 senttiä ja 24 pullolta 33 senttiä. Hotellien ja muiden anniskelupaikkojen omistajat eivät ole liioin kärsineet vaikka kaljalasin hinta nousi 20 senttiin. Suun huuhdontaan ja sisun nostamiseksi sanotaan kaljan olevan oikein hyvää — niin ainakin kokeneet kertovat.

* * *

Kaupungin virkailijat aikovat tehdä muutoksia irrallaan juoksevien koirien kontrolloimiseksi. Nykyiset säännöt sanovat, että koirat, jotka ovat irrallaan yksityisen maa-alueella, ovat turvassa sillä "koirapoliisi" ei saa mennä niitä kiinni ottamaan muualta kuin kaduilta, koulupihoista ja muista yleisistä paikoista. Yksi valtuusmies oli sitä mieltä, ettei kukaan kodinomistaja suvaitse jos vieras henkilö tulee rappusille pitämään sopimatonta melua. Hän kysyi miksi meidän pitää sietää irrallaan olevia koiria.

* * *

Täällä ruvetaan myös toteuttamaan 5-vuotissuunnitelmaa kaupungin laajennuksessa ja kustannusarvion sanotaan olevan 35 miljoonaa dollaria. Verotuksen sanotaan nousevan 10-prosenttisesti. Verotuksesta tulee kerääntymään 278.-348,716 dollaria vuoteen 1972 mennessä. Kaupungin velan sanotaan nousevan samalla ajalla 50 prosenttisesti. Nyt on velkasumma jo 30.-000,000 mutta vuoteen 1972 mennessä velkamäärä on jo 45,000,000, dollaria.

Tämän vuoden osalla on suuri menoerä kun ruvetaan rakentamaan suurempaa kaupungin poliisien keskuspaikkaa. Sen kustannusarvio on $629,000. Myös aiotaan rakennuttaa kaksi yleistä uima-allasta, niin kaipa sitten hyväksytään myös veron nousu — näin on asiaa selitetty. Vedetään vain vyötämme entistä tiukemmalle — ja maksetaan nurisematta veroja, eikö niin?

* * *

Kaksikymmentä kahdeksan henkilöä kahdeksasta eri kansallisryhmästä hyväksyttiin Canadan kansalaisiksi. Tuomari Godin sanoi olevansa yllättynyt suuresti siitä kun nämä uudet kansalaiset ovat menestyneet erikoisen hyvin täällä viisivuotisajallaan, ja edelleen hän lausui, että ulkomailta Canadaan tulleilla henkilöillä on paljon suurempi määrä omakoteja kuin niillä, jotka ovat täällä syntyneitä. Ihmeellistä on, että meille siirtolaisille annetaan vihdoinkin tunnustus ainakin tämän verran ahkeruudesta ja säästäväisyydestä uuden kotimaamme kamaralla.

* * *

Vuotuisissa Bon Soo karnevaaleissa, joiden yhteydessä pidetään 40 eri tilaisuutta (tansseja, urheilukilpailuja, lumikelkkakilpailuja, muotinäyttely ym.) on jo menossa kymmenettä päivää. Myös valittiin kuudestatoista ehdokkaasta Bon Soo kuningatar ja ainakin koululaisten keskuudessa oli jännitys korkealla viimeisinä päivinä jolloin oli vain 3 tyttöä jäljellä. Yllätys olikin suuri kun 7-henkinen komitea valitsi kuningattareksi ihastuttavan 20-vuotiaan Jean Lauttit'in, joka on täysiverinen CREE-intiaani. Hänen kotinsa on Moose Factoryssa. Hän on viimeiset seitsemän vuotta käynyt koulua täällä Soossa ja saa päästötodistuksensa tänä keväänä Sir James Dunn Collegiatesta. Hänen aikomuksenaan on opiskella sairaanhoitajattareksi tai konttorityöläiseksi.

* * *

Algoma Collegen yliopistollisen korkeakoulun oppilaille on annettu tietää että ensi syksynä heidän tulee muuttaa paikkakuntaa, jos aikovat jatkaa toisella luokalla koulunkäyntiään, sillä yllämainitussa koulussa ei tulla opettamaan muuta kuin ainoastaan ensimmäisen luokan opiskelijoita.

Myöhästyneet Valentine-terveiset Vapauden ja Liekin henkilökunnalle, kirjeenvaihtajille, tilaajille ja kaikille rauhaarakastaville ihmisille — A. H.

Poliisi sulki kirjapainon, takavarikoi vielä matriisit

Berliini. — Vahva poliisikomennuskunta miehitti tiistaina Länsi-Saksassa Münsterin kaupungissa erään kirjapainon takavarikoidakseen siellä painetut Saksan kommunistisen puolueen ohjelmaluonnoksen jo painetut kappaleet ja painomatriisit. Takavarikoimistoimenpiteet keskeytettiin illalla ja kirjapainon ovet suljettiin sinetillä sen jälkeen kun sen johtaja oli valittanut toimenpiteestä asianomaisessa tuomioistuimessa.

Kirjapainon johtajan mielipiteen mukaan poliisitoimenpiteet ovat jyrkässä ristiriidassa niiden liittohallituksen selitysten kanssa, joiden mukaan KPD voi vapaasti esittää ohjelmansa, jos se on sopusoinnussa Länsi-Saksan perustuslain kanssa. Ohjelman painatustyöt suoritettiin hampurilaista viikkolehteä "Blinkfüeria" varten ja KPD:n laillistamiseksi perustetun aloitekomitean toimeksiannosta.

Aloitekomitea järjesti tänään Bonnissa uuden lehdistökonferenssin, jossa lehdistölle selostettiin ohjelmaluonnosta. Viime viikolla poliisi hajoitti Franfurtissa väkivalloin samanlaisen tilaisuuden ja piditti kahdeksi päiväksi kaksi järjestäjien vieraana esiintynyttä KPD:n johdon jäsentä. Tälläkin kertaa osallistui johtavia puolueen jäseniä tilaisuuteen.

POHJOIS-ONTARION SUOMALAISTEN HUOMIOON!

VANCE'S T.V. JA RADIO

MYYNTI- JA KORJAUSPALVELU

81 Golden Avenue Puhelin 235-3876 South Porcupine, Ont.

Beatty ja Hoover tuotteiden näyttelyhuone ja välittäjä sekä Electrohome ja Fleetwood televisioiden myyjä.

Monipuolinen varasto huonekaluja ja taloustarpeita. Hellat, jääkaapit ja syväjäädyttäjät saatte meiltä halvimmalla, joiden paikoilleen asetus ja huolto tehdään vapaasti.

Suomenkielinen myyntimiehemme T. A. (DON) SALO mielihyvin palvelee Teitä kaikissa liikettämme koskevissa asioissa.

KÄYTTÄKÄÄ HYVÄKSENNE MEIDÄN TALVIALENNUSTA!

(13—20—27—5)

HYVÄÄ RUOKAA

KEITTOKIRJA JOKA INNOSTAA NOPEAAN JA HERKULLISEEN RUOANLAITTOON

Koko: 7¾" x 10½", käsittäen 534 sivua

351 valokuvaa — 16 herkullista värikuvataulua

HINTA SID. $13.50

HYVÄÄ RUOKAA on perustava opas nykykodin keittiöön. Sen resepteihin sisältyy arkiruokia ja juhlaruokia, kansallisia ruokalajeja ja vieraiden maiden erikoisuuksia, ravitsevia kodin ruokia, nopeita pikkuherkkuja illanistujaisiin, dieettiruokia — sekä taloudellisia ruokia laihan kukkaron päiviksi.

HYVÄÄ RUOKAA on oikotie taitavaan ruoanlaittoon. Sen joka reseptissä opetetaan kädestä pitäen eräitä ruoanlaiton 'peruskikkoja'. Lihan, kalan sekä muiden ruoka-aineiden valinnassa ja käsittelyssä annetaan tehokas pikakurssi.

Se on oikea opas keittiöönne koko elämänne ajaksi!

TILATKAA OSOITTEELLA:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.

P. O. BOX 69 SUDBURY, ONT.

KANNATTAKAA LIIKKEITÄ, JOTKA ILMOITTAVAT VAPAUDESSA!

NOPEA . . . Täydellinen
"GOLDEN"
keskus-lämmitys-öljypalvelu
Ilmainen 24 tunnin polttimohuolto. Myös öljylämmittäjien öljyä.
Ainoa suomalainen öljyn välittäjä Sudburyssa
TAUNO LUNDGREN
Kontt. 674-3585 Kotiin 674-5337

Hienoja
LAATUHUONEKALUJA
SÄHKÖLAITTEITA
ja TELEVISIOITA
Kohtuuhinnalla
VALITTU VALIKOIMA
Espanola Furniture & Appliances
KARL. A. NIEMI, omist.
Puh. 869-2321
175 Station St. Espanola, Ont.

KAIKENLAISTA
PUUTAVARAA
ja
RAKENNUS-TARPEITA
SÄHKÖ- ja PUTKITUS-TARPEITA - MAALIA
kohtuullisin hinnoin
RICHARD LAKE LUMBER
& Builders Supply Ltd.
PUH. 673-8487
Posti: Site 8, R. R. 3, Sudbury
Maantie 69 etelään
Richard Lake

VOITTAKAA ÄÄNETÖN FORD
McLeod Motorsista
"QUIET"
(Äänettömän)
MYYNNIN
aikana
Arvotaan maalisk. 20 p.
"68 QUIET FORD LTD"
Tarvitsee vain poiketa laittamassa nimenne lippuun
SULO HEINO
antaa Teille avuliaan palvelun
McLEOD MOTORS
65 Larch St. Sudbury
(3—6—8—20—22)

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

"Täällä tulee morsian" näytelmän harjoitukset Finnish haalilla tiistaina klo 7 ip. ja perjantaina klo 6.30 ip. Kaikki mukaan.

Sävel-kuoron harjoitukset Finnish haalilla keskiviikkoisin kello 7.30 ip.

CSJ:n Wanupin osaston kokous pidetään helmikuun 26 pnä Joan ja Karl Palomäen kodissa alkaen klo 7.30 illalla. Tervetuloa kokoukseen jäsenet ja jäseniksi aikovat.

Alerts-Visan kokous on Finnish haalilla torstaina, helmikuun 22 pnä kello 8 illalla.

Suurjuhlakomitean kokous tiistaina, helmikuun 27 päivänä kello 7 illalla Finnish haalilla.

Vapaus Kustannusyhtiön johtokunnan kokous maanantaina, helmikuun 26 päivänä kello 7.30 illalla liikkeen konttorissa.

CSJ:n Sudburyn osaston johtokunnan bingo torstaina, helmikuun 29 päivänä kello 7.30 illalla Finnish haalilla.

Siirretään viikolla

CSJ:n Sudburyn osaston johtokunnan bingo, joka piti olla torstaina, helmikuun 22 päivänä, siirretään viikolla eli helmikuun 29 päiväksi. Toivomme, että kaikki ottavat tämän siirron huomioon.

CSJ:n Sudburyn osaston vuosikokous sunnuntaina helmikuun 25 pnä

CSJ:n Sudburyn osaston vuosikokous pidetään Finnish-haalilla sunnuntaina, helmikuun 25 pnä, alkaen kello 1 iltapäivällä. Kaikkia osaston toimikuntia kehoitetaan valmistamaan raporttinsa osaston vuosikokoukselle. Johtokunta toivoo, että kaikki jäsenet tulevat osaston vuosikokoukseen keskustelemaan ja päättämään tärkeistä asioista. Uudet jäsenet tervetulleita!

Ontarion mestaruushiihtokilpailut viikon vaihteessa

Kuten lehdessämme helmik. 10 päivänä julkaistusta ilmoituksesta olemme nähneet, Long Lakella, Suomi-rannalla järjestetään viikon vaihteessa v- ja u- seura Voiman toimesta Ontarion hiihtomestaruuskilpailut.

Yleinen ja ikämiesten 15 km:n hiihto suoritetaan lauantaina, helmikuun 24 pnä kello 2 ip.. Sunnuntaina alkavat hiihdot kello 10 aamulla: Naisten 5 km; nuorten 21 v. ja alle 10 km; 18 v. ja alle 10 km; yleinen 30 km (kello 1 ip. ja ikämiesten 30 km. (ei mest.).

Lauantai-iltana on Suomi-Rannalla tanssit ja sunnuntaina, kello 12 päivällä on tarjolla laatikkopäivällinen.

PIENI HÄKKILINTU 22 ASTEEN PAKKASESSA

Papukaijoihin lukeutuva pieni keltainen häkkilintu — A. ja Irja Koivulan "Peter" — oli lähtenyt maanantai-iltana "suurta maailmaa tutkimaan" ja lensi naapurin, Lauri ja Lempi Jokisen pihapuuhun, mistä se tuotiin aamulla sisään.

Navakasta pakkasesta huolimatta — 22 astetta alapuolella nollan (F) — "Peter" oli elossa tiedoitti Lempi Jokinen, vaikka sanotaan. että tällaiset linnut sairastuvat vedostakin.

SUDBURY FOOTWEAR & MAKI CO-OP SHOE REPAIR
Ensiluokkainen kenkien korjaamo
NOPEA PALVELU
BILL GRODECK, omist.
119 Cedar Street Sudbury

Yhteinen Kalevala juhla Sampo haalilla 25 pnä

Saatuamme hekumoida olympialaisten kovista kilpailuista ja innoittavista voitoista, täällä Sudburyn seudulla valmistaudutaan yhteisen Kalevalan juhlan viettoon mikä on Sampo haalilla sunnuntaina, helmikuun 25 pnä kello 7 illalla.

Tilaisuuden järjestäjät toivovat ja uskovat, että siitä tulee meitä kaikkia tyydyttävä ja ilahduttava juhla.

Ohjelmaan kuuluu: O Canada, torviseitsikko, joht. Erkki Hietanen, tervehdyssanat, Olavi Laine, joka toimii ohjelman esittäjänä, torviseitsikko, 2 kappaletta, johtaa Erkki Hietanen, Kalevala lausuntaa, mrs. Anni Saari, sekstetti, 2 laulua, haitarisoolo, Hannu Lambert, haitariduetto, Karl Piilonen ja Hannu Lambert, Sudburyn laulumiehet, 3 laulua, johtaa A. Palci, sekakuoro Sävel, 3 laulua, johtaa Laila Nordman, Kalevala esitelmä, pastori Murto, yksinlaulua Aulis Vepsä, voimistelua Sammon tytöt, ohjannut Maija Eskola ja Kalevala kuvaelma, ohjannut Maija Johnson, sekä kaikki yhdessä "Maamme".

Mainittakoon lopuksi, että se komea palkinto, minkä Sudburyn suomalaiset saivat Canadan centennial vuoden muistoksi heinäkuun 1 päivän paraatiin järjestämästään yhteisestä mainosvaunusta, tulee tässä Kalevala juhlassa ensimmäisen kerran suuren yleisön nähtäväksi.

Tervetuloa läheltä ja kaukaa sanovat tilaisuuden järjestäjät.

Uusi nimi, uusia toimitsijoita ja uusia tehtäviä

Torstai-iltana Prom-musiikkikoululla pidetyssä "Canadan suomalaisten satavuotisjuhlakomitean (Sudbury)" kokouksessa tehtyjen päätösten perusteella tämä yhteistoimintaelin sai uuden nimen ja uusia virkailijoita sekä uusia tehtäviäkin.

Tämän "satavuotisjuhlakomitean" viimeisenä yleisenä tilaisuutena on Sampo-haalilla sunnuntaina, helmikuun 25 pnä vietettävä yhteinen Kalevala juhla mihin odotetaan juhlavieraita Sudburysta, lähiympäristöstä ja kauempaakin. Rauha Mäki esitti kokoukselle juhlakomitean laatiman monipuolisen ohjelman mikä hyväksyttiin sellaisenaan.

Torstainen kokous oli asiallisesti puhuen "iloisen perhetapauksen" jälkeen tuleva "ristiäistilaisuus". Kansalaistemme yhteistoimintaa edelleen jatkavan elimen nimeksi hyväksyttiin "Canadan suomalaisten yhteistoimikunta (Sudbury) — Finnish Canadian Fellowship Council (Sudbury) — ja sen ensimmäiseksi puheenjohtajaksi suostui lopulta jäämään K. R. Kaitila, joka toimi yleistä tunnustusta saaneella tavalla "satavuotisjuhlakomitean" puheenjohtajana. Sihteeriksi valittiin (Olavi Laineen tilalle) mrs. M. Piironen ja rahastonhoitajaksi (A. Ojalammin tilalle) Aimo A. Mäki.

Kuultuaan puheenjohtaja Kaitilan selostuksen, että kaikki suomenkieliset radiolähetykset voidaan pian Sudburyssa lopettaa, kokous päätti kiinnittää asiaan vakavaa huomiota ja vedota siitä Sudburyn alueen noin 8,000 kansalaisemme nimissä asianomaisiin viranomaisiin sekä ryhtyä myöhemmin mahdollisesti muihinkin toimenpiteisiin. Uskoen täkäläisten kansalaistemme yhtyvän siihen, tämä yhteistoimikunnan kokous katsoi, että olisi suuri vahinko Sudburyn alueen suomalaisille, jos täällä nyt esitettävät suomenkieliset radio-ohjelmat lopetetaan.

Käydyn keskustelun perusteella päädyttiin siihen, että pidetään tulevan elokuun 17-18 tai 24-25 pn (riippuen siitä mikä viikonloppu on parhaiten "avoinna") viikonlopun aikana yksi yhteinen erikoisjuhla, missä voimme kaikin yhteisesti rentoutua ja nauttia sekä samalla näyttää taas muillekin sudburylaisille, mihin me pystymme ja minkälaisia kulttuuritoiminnan harrastuksia meillä on.

Folk Arts Councilin kokouksessa ollut Olavi Laine selosti niitä suunnitelmia mitä siellä oli tehty seuraavan Canadan päivän, heinäkuun ensimmäisen juhlaparaatin ja juhlan hyväksi. Suunnitelmaan sisältyy eri kansallisuusryhmien paraatiin osallistuminen ja ohjelmanumerot sekä Arenalle järjestettävät kansalliset ravintolakojut. Asia kaikessa laajuudessaan jäi seuraavien kokousten käsiteltäväksi.

Puheenjohtaja Kaitila sanoi että lisää tietoja, ehdotuksia ja tarjouksia on saatu siitä plaketista, mikä aiotaan täkäläisten kansalaistemme satavuotisjuhlasta saatujen varojen avulla lahjoittaa Sudburyn museoon Sudburyn seudun esiraivaaja-kansalaistemme muistoksi. Asian johdosta suoritetaan kuitenkin vielä lisää tutkimuksia, kuten puheenjohtaja esitti, sillä tätä asiaa ei sovi hätäilemällä pilata.

Kokousväen puolesta suurkiitos Prom-musiikkiliikkeen omistajalle hyvästä kahvitarjoilusta. — W. E.

Uraanivaltauskuume Elliot Lakella

Elliot Lake. — Noin viisisataa malminetsijää, joukossa joitakin naisiakin — kokoontui viikon vaihteessa tänne kun Elliot Laken pohjoispuolella oleva suuri alue avattiin malminetsijäin vallattavaksi.

Ilmeisesti Toronton Bay kadulta alkunsa saanut uraaninvaltauskuume muistutti paljon aikaisempia "kultakuumeita", paitsi nyt on monen etsijäryhmän käytettävissä helikoptereita ja muita lentokoneita, moottorijääkelkkoja ja muita nykyaikaisia välineitä. Monet rikkauksia etsimään lähteneistä miehistä joutui siitä huolimatta vieläkin käyttämään vanhanaikaista jalkakyytiä lumikenkien avulla.

Vallattava alue on kaikkiaan 100,000 eekkerinalan suuruinen ja etsintää varten kokoontui Elliot Lakelle parituhatta henkilöä, ollen malminetsijäin lisäksi tulokkaiden joukossa geologeja ja yhtiöiden omia miehiä sekä niiden työläisiä, sanomalehtimiehiä, poliiseja hallitusvirkailijoita, go-go-tanssijoita ja muita viihdytysohjelman esittäjiä.

Maanantaina aloitetut valtaustyöt saatanee loppuunsuoritetuksi keskiviikkona. Viranomaiset pelkäsivät, että malminetsijäin välillä voi syntyä kahakoita huhuista ja väitöksistä, että jotkut "kiireellisemmin" toimineet olivat menneet korpeen valtauksia tekemään ennen määräaikaa. Mitään vakavampia yhteensattumia ei kuitenkaan tullut. Ensimmäiset valtaustiedot tuotiin Sault Ste. Marieen jo tunnin tai parin kuluttua sen jälkeen kun valtaustyö virallisesti aloitettiin.

USAn VIETNAMIN "TYÖLLISYYS"

Johnsonin hallitus on kerskaillut sillä, että USA:n talouden nousukausi jatkuu edelleenkin taukoamatta. Kansantulo nousi viime vuonna kaikkien aikojen ennätykseen ja nousee kuluvanakin vuonna. Niinpä hallituksella onkin tämän mukaan varaa jakaa sekä tykkejä että voita. Suuressa puheessaan, "sanomassa kansakunnalle" tammikuun 17 päivänä presidentti Johnson oli kuitenkin jättänyt pois sellaiset suuret iskusanat kuin "köyhyyden taskujen" hävittäminen ja "suuren yhteiskunnan" luominen. Nämä olivat kuitenkin Johnsonin eräitä suurimpia vaalivoittoja vuoden 1964 presidntinvaaleissa.

★

Dollareissa mitattuna, vaikka inflaatio on luonnollisesti syönytkin dollarin kotimaista ostovoimaa, USA:n kansantulo on tosiaankin ennätysluvuissa. Mutta tämä ei suinkaan kerro koko totuutta. USA:ssa työttömyysprosentti on pysynyt edelleenkin korkeana — yli 4%. Vietnamin sodan konjunktuurit ovat jakautuneet sangen epätasaisesti eri väestöryhmien kesken. Vanhastaan on tunnettua tosiasia, että työttömyysprosentti on paljon suurempi neekerien kuin valkoihoisten keskuudessa. Sama koskee ammattitaidotonta ja ammattityövoimaa. Vietnamin sota on aiheuttanut sen, että ammattitaitoisesta työvoimasta on suoranaista pulaa. Tämä osa nauttii sotatalouden "aurinsonsäteistä".

★

USA:n sotaministeriö on äsken julkaissut — ensimmäisen kerran — selvityksen Vietnamin sodan vaikutuksesta USA:n työllisyyteen. Budjettivuonna 1964 65 sotatalouden palveluksessa oli 5,7 miljoonaa sotilas- ja siviilihenkilöä. Vietnamin sodan alaajenemisen johdosta luku oli noussut budjettivuonna 1966/67 7,1 miljoonaan henkilöön. Yksinomaan sotatalouden palveluksessa olevien siviilihenkilöiden määrä nousi mainittuna ajanjaksona 2,1 miljoonasta 3 miljoonaan henkilöön. Kuluvana vuonna arvioidaan "Vietnamin työläisten" lukumäärän kasvavan edelleen 1—1,5 miljoonalla työntekijällä. Laskelmien mukaan Vietnamin sota luo päivittäin noin 5,000 uutta työpaikkaa.

★

Toinen huomattava piirre Vietnamin sodan synnyttämässä "täystyöllisyydessä" on se, että valtaosa on korkean ammatti- tai erikoistaidon omaavaa työvoimaa. Esimerkkeinä mainitaan, että sotateollisuuden palveluksessa olevista henkilöistä oli akateemisen loppututkinnon suorittaneita 16%, mikä vastaa 13% koko alan työvoimasta. Korkean ammattitaidon omaavia työntekijöitä oli 21%, mikä on 13% koko alan työvoimasta. Puoliksi erikoistuneiden työntekijöiden prosnttiluku oli 24% eli 13,4% koko alan työvoimasta. Ammattitaidottomien osuus oli vain 4%. Insinööreistä palveli sotateollisuudessa 18% koko maan insinöörikunnasta. Näistä lentokoneinsinöörien osuus oli 61%. Kemistien osuus oli 10% ja fyysikkojen 38%. Elektroniikan erikoishenkilöiden osuus oli 22%, lentokonemekaanikkojen 40%, piirtäjien 14% ja työstökoneiden työntekijöiden osuus 19% näiden ao. alojen koko työvoimasta.

Tällaiset määrät USA:n parhaimmasta työvoimasta suorittaa työpanoksensa täysin tuloa tuottamattomiin tarkoituksiin. Niinpä USA:n kansantuloennätykset ovat yhtä harhauttavia kun niiden perusteella syntynyt hyvinvointikin.

Libra.

Kaksi ihmistä kuoli lumimyrskyssä

(Jatkoa sivulta 1)

Eräs mies kuoli lauantai-iltana kun auto iski häneen sokaisevan sakeassa lumipyryssä Penetanguishenessa. Poliisien kertoman mukaan Don Valleysta, Torontosta, kuolleena löydetty nainen oli poliisien leena löydetty nainen oli nääntynyt kylmyyteen.

Georgian Bay alueella tuli 8—9 tuuman vahvuudelta lunta joillakin maanteillä oli vielä sunnuntaina 6 tuuman vahvuinen lumimäärä. No 26—27 maanteiden risteyksessä Mincsingissä oli lauantaina viiden auton kolari, ja No 400 maantiellä kuuden auton kolariryhelmä.

Rotusyrjinnästä olympialaiskiista?

Rotusyrjinnästään huonoon maineeseen joutuneen Etelä-Afrikan edustajat olivat Grenoblessa viikon lopulla riemuissaan siitä kun Kansainvälinen olympiakomitea päätti, että Etelä-Afrikka saa uudelleen oikeuden osallistua olympiakisoihin.

Useat afrikkalaismaat sanoivat tämän päätöksen johdosta, että ne voivat ryhtyä boikottamaan Mexico Cityssa ensi syksynä pidettäviä olympialaisia. Erikoisen vakavana asiana pidetään sitä jos Neuvostoliitto ryhtyy myös boikottamaan olympialaisia tämän rotusyrjintää suosivan päätöksen johdosta.

Etelä-Afrikkaa vastaan Tokion olympialaisissa v. 1964 tehty päätös muutettiin kansainvälisen olympialaiskomitean kokouksessa vain muutaman äänen enemmistöllä. Salaiseen äänestykseen osallistui 71 jäsentä.

Ei-valkoihoiset urheilijat pyysivät, että rotusyrjintää harjoittavaa Etelä-Afrikkaa ei hyväksyttäisi olympialaisiin. Nämä urheilijat olivat hyvin pahoillaan ja pettyneitä nyt tehdystä päätöksestä.

Tämä päätös tehtiin Etelä-Afrikan "myönnytyksen" perusteella, että valkoihoiset ja värilliset etelä-afrikkalaiset "marssivat yhdessä" olympiaparaatissa — vaikka eivät voikaan marssia kotimaassa yhdessä.

35,000 arabia on pakoitettu lähtemään Gazalta

New York. — Israelilaiset miehittäjät harjoittavat lujaa painostusta vallatuilla arabialueilla ja karkottavat syntyperäistä arabiväestöä alueilta, jotka he aikovat liittää omiinsa. Gazan israelilaiset miehitysviranomaiset haluavat karkottaa pääasiassa Palestiinasta lähtöisin olevan arabiväestön, kirjoittaa Christian Science Monitorin lähi-idän kirjeenvaihtaja John Cooley.

YK:n lähi-idän toimiston ilmoituksen mukaan on Gazan alueen runsaasta puolesta miljoonasta arabista joutunut lähtemään 35,000 israelilaisten painostuksen johdosta. Noin 4,000 heistä on löytänyt turvapaikan Yhdistyneestä arabitasavallasta, loput on siirretty Jordanin länsirannikolle, joka on myös Israelin joukkojen valvonnassa. Israelilaiset viranomaiset vaativat jokaista pakolaista allekirjoittamaan ilmoituksen, että hän matkustaa vapaaehtoisesti eikä palaa koskaan, kirjoitta Cooley.

Terroristeja vastaan käytävän taistelun varjolla miehitysjoukot tuhoavat asutuksia. Välikohtausten sattuessa hävitetään heti kaikki tapahtumapaikan lähellä sijaitsevat arabitalot. Gazan Vanda-kadun varrella räjäytettiin 12 taloa, kun eräs poikanen oli heittänyt ikkunasta leikkiraketin. Asukkaille annettiin 10 minuuttia aikaa poistua kodeistaan.

S.C.A. Urheiluliitto virkailijoiden osoitteet:

Puheenjohtaja: Ake Hunnakko
90 Neville Park Bvld,
Puhelin OX 1-6195
Toronto Ontario

Sihteeri: Paavo Vaurio
49 Hiawatha Rd., Toronto 8, Ont.
Puhelin HO 6-8815

Rahastonhoitaja: Len Bostrom
58 McNairn Ave, Toronto 12, Ont.
Puhelin HU 1-3551

Liiton Naisjaosto: Martha Turkia
592 Woodbine Ave. Apt. 18
Toronto 8, Ont.
Puhelin 691-3477

PERHEEN NUOREMMILLE

Gail got A Black Poodle Dog

Dear Irja-täti, Boys and Girls:

Sorry I did not write very much last time because it was only a thank you note.

Sorry I didn't tell you about my dog that I got, or did I? Well, anyways, he is a black minature poodle. He is a boy dog and very playful.

When he has a bath he first sits and drinks the dirty water. I wonder what he's going to turn out to be?

I'll close with a short good-bye for now.

Yours truly,
Gail Hakala.

Irja-tädin postilaatikko

Hello tytöt ja pojat.

Kiitos Gail kirjeestäsi. Kyllläpä sinä olet saanut hyvän lahjan ja leikkikumppanin. Onneksi olkoon!

Onko sillä koiralla nimeä? Vai onko se niin nuori, ettei ole vielä nimeäkään saanut?

Niin, kun sekä Irja-täti että Rauha-täti ovat pätevien syiden vuoksi pois työstä, niin setä sai ilon tulla tämän osaston vieraaksi.

Toivotaan nyt, että lopputalven ajaksi saadaan hyviä kelkka- ja suksikelejä ja hyviä luisteluilmoja. Hiihto-, luistelu ja muu talviurheilu on hyvin terveellistä ja samalla kuluu aika niin nopeasti ettei huomatakaan kun on taas kevät ja uudet riennot edessä.

Hyviä ulkoiluilmoja koulutyön ratoksi toivottaa,

Setä.

* * *

Riddles

1. What starts with "T", ends with "T", and is full of "T"?
2. What is the best way to keep fish from smelling?
3. Why is doing nothing so tiring?
4. What did the beaver say to the tree?
5. Can you stand on a pet?
6. What did the letter say to the stamp?

Riddles: 1. A teapot. 2. Cut off their noses. 3. Because you can't stop and rest. 4. "Nice gnawing you." 5. Yes, on a carpet. 6. "Stick to me and we'll go places".

* * *

SPECIAL DIET

Michael: "What do raccoons eat?"
Marla: "What they can find."
Michael: "And if they can't find anything?"
Marla: "They eat something else".

OBVIOUSLY

The teacher pointed his pencil at a town on the map and asked: "Jenny, what's that?"
Jenny: "A pencil, sir".

IMPORTANT QUESTION

Professor: — "Young man, are you the teacher of this class?"
Gregory: — "No, sir".
Professor: — "Then don't talk like an idiot!".

IT'S A MUST

Joe: "Why does the giraffe have such a long neck?"
Zookeeper: "That long neck is absolutely necessary since the giraffe's head is so far removed from his body".

Uskollisuus ennen kaikkea Burtonit

— Uskollisuus on kaikkein tärkeintä avioliitossa, sanovat Liz Taylor ja Richard Burton eräässä haastattelussa amerikkalaisessa aikakauslehdessä McCalls.

Elisabeth Taylor sanoo lopettavansa filmaamisen viiden kuuden vuoden kuluttua ja aviosiippa Richard Burton arvelee olevan otollista siirtyä eläkkeelle kahdeksan vuoden kuluttua eli 50-vuotiaana.

Burtonit ovat tehneet seitsemän filmiä yhdessä. Heidän elintasoaan kuvastaa se, että heillä on oma suihkukone, loistojahti ja suuria huviloita hiukan siellä sun täällä maailmassa. Näistä asioista he mielellään kertoilevatkin. Sen sijaan he ovat vaatimattomasti vaiti siitä, että suuri osa heidän tuloistaan koituu invalidisoituen lasten hyväksi ja että he auttavat pulaan joutuneita, työttömiä näyttelijöitä, samoin vaikeuksissa olevia ystäviään.

Itse he väittävät olevansa epätavallisen onnellisia. — Kaikki on ihan tavallista, me riitelemme ja me olemme toisillemme kiltteja ja meillä on huolia kuten millä hyvänsä perheellä.

— Uskollisuus on pakko, kuka keksi yksiavioisuuden ellei juuri ihminen, ihmettelee Richard Burton. Moniavioisuus hajoittaa ja etäännyttää ihmiset toisistaan. On pakko valehdella.

— Richard ja minä koimme helvetin saadaksemme olla yhdessä. Jos joku kolmas ihminen kummittelisi välillämme, olisi kaikki läpikäymämme ollut turhaa, sanoo Elisabeth Taylor. Se osapuoli, joka on uskoton, ei vahingoita vain toista vaan myös itseään. Olemme nyt onnellisia ja välillä ihmettelen, kauanko tätä voi kestää. Miksi ansaitsemme tämän? Eräs syy siihen, että nukumme vähän, on se, että keskustelemme yökaudet kaikenlaisista asioista.

CSJ:n SUDBURYN OSASTON
VUOSIKOKOUS
FINNISH-HAALILLA, SUDBURYSSA
SUNNUNTAINA, HELMIKUUN 25 PNÄ, KLO 1 IP.

Kokoukselle esitetään osaston sekä eri toimikuntien tili- ja toimintakertomukset, valitaan uusi johtokunta ja muut toimikunnat.

Kaikki jäsenet mukaan — uudet jäsenet tervetulleita!

JOHTOKUNTA!

YHTEINEN
Kalevala juhla
Sampo haalilla
Sunnuntaina, helmikuun 25 pnä.
kello 7 ill.

Nautinnollista ohjelmaa:
- SOITTOA
- LAULUA
- VOIMISTELUA
- KALEVALA RUNOILUA
- KALEVALA KUVAELMA

Aikuiset $1.00 — Lapset ja oppilaat vapaasti

KAIKKI TERVETULLEITA!

CSJ:n OSASTOJEN KOKOUKSET

CSJ:n Toronton osaston varsinainen kuukausikokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina klo 8 illalla Donhaalilla.

CSJ:n Sudburyn osaston kokoukset pidetään kerran kuukaudessa johtokunnan kutsusta. Johtokunta kokoontuu useammin asiain vaatiessa puheenjohtajan kutsusta. Kirjeenvaihto: Box 354, Sudbury, Ont.

CSJ:n Beaver Laken osaston kuukausikokous pidetään joka kuukauden toisena sunnuntaina klo 1 päivällä osaston haalilla. Kirjeenvaihtajan osoite: N. Piispanen, R. R. 1, Worthington, Ont.

CSJ:n Vancouverin osaston kuukausikokoukset pidetään Clinton-haalissa jokaisen kuukauden toisena sunnuntaina kello 2 ip. Kirjeenvaihto sihteerille: Minnie Vainio, 2605 East Pender St., Vancouver 6, B.C.

CSJ:n Sault Ste. Marien osaston sääntömääräinen kokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä tiistaina kello 8 illalla omalla talolla, 321 John Street.

CSJ:n Port Arthurin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimmäisenä tiistaina, alkaen klo 7.30 illalla. Kirjeenvaihto osoitteella: 316 Bay St., Port Arthur, Ont.

KIRJALLISHISTORIALLINEN TUTKIMUS TULENKANTAJISTA
Kerttu Saarenheimo:
TULENKANTAJAT
3?3 SIVUA — HINTA SID. $5.95
Ryhmän vaiheita ja kirjallisia teemoja 1920-luvulla
Runsas kuvitus
Tohtori Kerttu Saarenheimon teos on ensimmäinen yhteinen kirjallishistoriallinen tutkimus tulenkantajista. Esityksen runkona on ryhmän kehityksen kolmivaihejaottelu, jonka professori Lauri Viljanen hahmotteli luonnehtiessaan kirjallisuutemme 1920-lukua Yleisradiossa järjestetyssä keskustelusarjassa. Ensin on Nuoren Voiman kausi, sitten suuren hurmion kausi ja lopuksi päädyttiin etsimään nykyaikaa. Näissä puitteissa kirjoittaja — Valtion humanistisen toimikunnan tutkija ja Turun Yliopiston dosentti — tarkastelee 20-luvun lyyristen aiheiden värikästä kaleidoskooppia, jossa heijastuu milloin kauhukuvitelmia ja lahoavien lehtien tuoksua, milloin raivoisaa elämännälkää, eksotiikkaa, satua tai koneromantiikkaa.
Iloisen 20-luvun kirjavia virikkeitä tutkiessaan tri Saarenheimo laajentaa samalla näkökulmaa kirjoista kirjailijoihin, heidän taustaansa ja harrastuksiinsa, ystävyyssuhteisiin ja hilpeään seurusteluun. Painamattomat lähteet, ennen kaikkea ryhmän jäsenten välinen kirjeenvaihto ja haastattelut ovat tuoneet esiin runsaasti ennen tuntematonta materiaalia. Keskeisiä hahmoja ovat Onni Halla, Yrjö Jylhä, Uuno Kailas, Arvi Kivimaa, P. Mustapää, Olavi Paavolainen, Ilmari Pimiä, Elina Vaara, Erkki ja Katri Vala, Mika Waltari ja Lauri Viljanen. Heidän lisäkseen tapaamme ryhmään väljemmin liittyneitä, kirjailijoita, taiteilijoita ja kriitikoita.
Tilatkaa osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO